

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 szeptember 2.

234. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. .: Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonciere-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Uj munka küszöbén

Régóta nem beszéltünk már a magunk dolgáról. Régóta úgy kerüljük ezt a témát, mint gyógyító kéz a nyílt sebet. Soha, nehéz, kényszerű, kikerülhetetlen parancsok nélkül nem bántjuk senki érzékenységét, a magyarságát legkevésbé. Minek fájdalmakat föl idézni, ha nincs orvosság? Minek sebeket osztogatni hiábavaló, meddő küzdelemben? Minek a csatázó szó, ha dermedt a lélek és tunya a kar?

Mégis van naptári dátum, van jelenség, a körülöttünk zajló és bennünket is magával sodró életnek vannak eredményei, melyek föleszmélést, körültekintést, számadást, gyónást és penitenciát parancsolnak. A politika időszámításának is vannak újjevei és nagypéntekjei, amikor hajlamosabb a lélek a kontemplációra s amikor a cirkumspektusos álszentkedés nem vetéli el a gondolatokat. Immár szeptembert írunk, a nyári nap hevét megszüri a sárguló levelek s magukba iszszák a száraz venyigék — kezdődik az őszi és kezdődik az őszi munka.

Mi a mi aratásunk? Még — egy marék virág sem. A csűrünk üres s még a tetejét is lesodorta a vihar. Nincs termésünk, amit be kell hordani s nincs csűrünk se, ahová behordhatnánk. Mindenki a maga lábát feszíti meg a csuszó talajon. De hol az összetartozandóság hite, hol az egymásrautaltság parancsa, hol a faj, a közös múlt és közös jövő egyetemes ritmusa, mely egy irányba terelné a gondolatokat s egyszerre lendítené fel a munkás kezeket?

És hol vannak azok, akik hangot tudnának adni az élet parancsának s fölvernék vele a „riadó, vak mélyt”? Hol vannak azok, akiknek szavára fölfigyel, akiknek cselekvése után igazodik, akiket az engedelmisség gyermeki, kritikátlan érzésével vezéreinek tekint a magyarság?

Nincs termés, nincs csűr és nincs vezér. És jaj — nincs vetés sem.

Szeptember van, az őszi és téli munka alá most kellene elvetni a gondolat magvait. De nincs elvetni valónk és nincsenek magvetőink.

Ne bolygassuk a fájó multat. Ne mérjük le a multak mulasztásait, ne tárjuk fel az elmulasztott alkalmak jóvátehetetlen bűneit. Üstökös szavakban ragyogtak fel mindig fogadkozásaink, de a szavak üstököse nyomán hasztalan kerestük a cselekedetek csóvját. A napot kerestük s sötét utainkat a szavak lampionjának kétes fénye — tette még bizonytalanabbá.

Hagyjuk a multak temetőjébe reményeinket és várakozásainkat, a muasztások fejfáját és bűnök keresztjét, de hozzuk magunkkal a tanulságokat.

Ne keressünk tovább a február 8-iki csatavesztés okaival. A vezérek ne bántsák a katonákat, a hadsereg ne gyalázza vezérét. Vannak, akik a magyarság lelkismeretét a „legitimáció” mákonyával akarják megnyugtanni. Hagyjuk őket is, a részegség is lehet áldott jószág. Ne kérjük számon — szeptemberben! — a májusra ígért nagygyűlést. Ne kérjük számon azoknak a primitív kötelezettségeknek teljesíthetőségét, melyekkel a csatátvesztett vezérek is meg tudják menteni csapataik erejének és hitének maradékát.

Tulságosan antropocentrikusok volnánk s a történelmi erők között tulságosan sok jelentőséget tulajdonítanánk az emberi elhatározásoknak és cselekvéseknek, ha a kudarcnak, sikertelenségnek, eredménytelenségnek, meddő iparkodásoknak, megmozdíthatatlan tétlenségnek és fölrázhatatlan tespedésnek azt a sorozatát, ami a magyarság eddigi politikai akciójának matematikai egyenértéke, egyedül és kizárólag a magyarság vezetőinek, vagy magának a magyarságnak tudnók be. Ennyi fájdalmas eredménytelenségre, ilyen sirnivalóan sok kudarcra kicsi ok és kevés magyarázat az egyéni felelősség. Itt másban van, vagy másban is van a hibá.

Ujra föl kell vetni s ujra el kell dönteni a kérdést: helyes alapon kezdődött-e a magyarság politikai szervezkedése. A magyarság akkor kezdte meg politikai szervezkedését, amikor jogilag teljes jogu állampolgár lett, abban a legelső pillanatban, amikor a békeszerződés és törvény a születés, tartózkodás és ittmaradás tényéhez megadta az állampolgárságot. Ne tagadjuk, az elindulás első napjaiban a magyarság csak céljaival volt tisztában, de nem ismerte az erőket, melyekkel számolni kell, az akadályokat, amikkel meg kell küzdenie, nem ismerte új hazájának politikai életét, közszellemét, a politikai tényezők mentalitását, nem mérhette le a lehetőségeket, az eszközöket nem tudta összehasonlítani az akadályokkal, a feladattal az uttal. Nem tudta, hogy a belső igazságérzés, amivel úgy indult utnak, mint hamubansült pogácsával a mesevándora, milyen erőtenyezője a sikernek. Öt éves világháború után a béke szédületében azt hittük: ha igazunk van, győzünk legyvertelenül is, elég hatalmas

legyver az igazság. S a naivság és gyermeki bizodalom magyar argonautái elindultak a jogegyenlőség aranygyapjáért. S esztendőnk után még mindig azok mellett a partok mellett veszteglünk, ahonnan utnak akartunk indulni.

A harcunk eszközei kifogástalanok. Tiszták, pompások és elsőrendűek. Csak — alkalmatlanok. Mintha a legkitűnőbb schaffenhausi óraszerkezettel — mozdonyt akarnánk hajtani. Mintha angol lombfűrészszel sziklákat akarnánk keresztülvágni. Mintha a legbiztosabb öngyújtó fényével ragyognánk le a világítótoronyból.

Csak a magunk ügyének igazságát néztük. Ez az igazság elvakított s nem láttuk meg az akadályokat. És nem ismertük fel az igaz utat. Első, inkább ösztönös elgondolásunk nem tévedett: a magyarságot magyaroknak kell megszervezni. De nem elkülönítlen, nem izoláltan, nem hermetikusan, gögös elzárkózottságban. Nem lehetünk gyertyafény, amikor tengereket kell bevilágítani. Ez a csöppnyi magyarság, még ha lobog is benne a faji öntudat, még ha önfeláldozásra teszi is képessé fajának parancsa, akkor is gyöngye, erőtlenség, esendő marad a meg nem értés Szaharájában, ezer ránehezítő, előtte föltornyosuló akadály között — egyedül. Pedig faji érzése ilyen csudákat már nem visz végbe.

A magyarságnak be kell látni s le kell vonni azokat a következtetéseket, melyek a törpe kisebbségnek az összekovácsolt, szilárd és hatalmas uralommal való szembenállásból önként folynak. A magyar kisebbség nem állhat harcban az államalkotókkal, életérdeke parancsolja a békét. Hiába telített a magyarság a maga igazától, az uralmon levők, az államot alkotók mindig az érzések szeparatizmusát fogják látni a külön utak keresésén, a hermetikus elzárkózottságon. Hiába tartjuk mi igaztalannak és jogos oknélkülinek ezt az álláspontot, nem az a döntő; sorsunk fordulását, mindennapi életünk eseményeit nem szabja meg, amit mi gondolunk, hanem az, amit ők cselekednek.

Vessük el magunktól azt a gögös, azt az oktan kívánságot, hogy majd azokhoz csatlakozunk, akik orvosolják sérelmeinket és teljesítik jogos kívánságainkat. Akinek nagyobb érdeke fűződik a megállapodáshoz, annak kell először teljesíteni a megállapodás feltételeit. Miért követelhetjük mi, a kisebbség, a kötelezettségek jogok nélküli teljesítői, hogy higgyenek nekünk, ha mi csak határidőre ígérünk politikai támogatást. Minél több hitele van szavunknak, annál többet is adnak érte. S nem több értéke van-e állásfog-

lálásunknak, ha a meggyőződésünkre is hivatkozhatunk s nem meggyőződés nélkül írjuk politikai támogatásunkat?

A magyarságot szervezzék meg a magyarok, de rombolják le azokat a kerétket, melyeket izoláltságukkal, elzárkózottságukkal emeltek a szláv és magyarság közé. Hogy kívánhatja a magyarság az államfentartóktól, hogy ne tegyenek különbséget szláv és nem szláv között, ha mi magyarok különbséget teszünk? A magyarságot szervezzék meg a magyarok, de késedelen nélkül vezessék be a jugoszláv politikai életbe. Ha Radics meg tudta tenni az utat Zagrebtől Beogradig, a magyarság is tegye meg azt a lépést, amit az okosság, a belátás s életérdekei követelnek tőle. A zentai nagyléptől a Kalimegd'ing ezerszer rövidebb az ut, mint Zagrebtől volt Beogradig. A magyarságnak nem kell semmit sem változtatni azokon az alapvető elveken, melyek sorsát az állam életéhez fűzik. A magyarság elvi áldozatok és programrevízió nélkül megteheti ezt a lépést — csak taktikáján kell változtatnia. Szélmalomharc folytatása helyett realpolitikát kell kezdenie.

A magyarság támogatása már politikai érték. Ma még tényező, amivel érdemes számolni. De meddig lesz még az? Ha konzerválódik a tétlenségnek, az ajult tehetetlenségnek mai állapota, akkor minden magyar maga teszi meg nyugalma, békéje és jövője érdekében azt a lépést, amit ma még az egész magyarság megtehet. Ha a magyarság, mint politikai szervezet lép az új utra, fölbecsülhetetlen szolgálatot tesz vele az itt élő magyarság jelenének és jövőjének, mert a megvalósulás lehetőségéhez emeli kulturális, szociális és politikai törekvéseit. De ha a magyarok maguk választják az új utat, attól kell tartani, hogy az egyéni szempontok fölötti örökösés közben elkallódik a magyarság egyetemes, sub specie aeternitatis érdeke. Ma még érték a magyarság politikai szervezetének csatlakozása, rövid idő múlva talán már önként megnyerik szervezetenül az egész magyarságot. S akkor ellenérték és ellenszolgáltatás nélkül megkapják azt, amiért ma szívesen és nem keveset adnának.

Ma még mindent meg lehet nyerni. Holnapra talán mindent el fogunk veszteni. Az idő mulik, az események száguidanak, csak a magyarság áll egy helyben tétován. A jelszavak úgy röppenek el, mint szeptemberi szelőkben a megsárgult levelek. A magyarság csak egy utat választhat, azt, amit sorsának egyetemes érdeke, a magyarság jövőjének parancsa jelöl ki számára.

Városok

világkongresszusa Párisban

A jugoszláv városokat is meghívták a kongresszusra

Szeptember végén tartják meg Párisban a városok nemzetközi világkongresszusát, amelyen az eddigi jelek szerint minden nagyobb város képviseltetni fogja magát. A kongresszust előkészítő bizottság már összeállította tárgysorozatát, amelynek pontjai között szerepelnek többek között a városok telekpolitikája és a lakáskérdés, a nagyvárosok körüli falvak és városok kiterjedésének és az ezzel összefüggő jogi helyzetnek szabályozása, valamint a városok kormányzati kérdése.

A kongresszust előkészítő bizottság a jugoszláv városokat is felhívta, hogy képviselőiket küldjék ki a kongresszusra, amely tíz napig fog tartani. A felhívásra a vajdasági városok szövetsége már megtette az előkészületeket, hogy a párisi kongresszuson kellő számban képviseltesse magát a vajdasági városok. Hogy a gyakorlatban mit fog eredményezni a jugoszláv városokra nézve ez az új nemzetközi kapcsolat, azt csak a jövő fogja megmutatni. Mindenesetre a vajdasági városok szövetségének, amely eddig is intenzíven folytatta munkáját, a legkedvezőbb alkalma lesz arra, hogy a vajdasági városok fejlesztése terén új tapasztalatokat szerezzen. A jugoszláv városok között talán a vajdaságiak kerültek a legsúlyosabb helyzetbe. Vagyunk legnagyobb része az agrárreform következtében elveszett, jövedelmük megcsappant, úgyhogy nem egy város került a csőd szélére. A kongresszuson bizonyára szó lesz az anyagi zavarok közé ke-

rült városok szanálásának módjáról is.

A jugoszláv városok kiküldendő képviselőinek a névsorát még nem állapították meg és így azt sem lehet tudni, hogy hányan vesznek

A külkereskedelmi mérleg érdekes adatai

Japánban revolvért, Kanadában fehérműt vásároltunk Kinába könyveket vittünk ki

A külkereskedelmi mérleg most közzétett adatai szerint az elmúlt évben Jugoszlávia 41.281 kiló *muzulmán fezt* hozott be, ami darabszám szerint 340.542 feztnek felel meg. Ez a sok fezt Csehszlovákiából (11 millió dinár értékben), Németországból (1,5 millió dinár értékben) és Olaszországból (1 millió dinár értékben) került Jugoszláviába. A 13,5 millió dinár értékű fezt tehát két olyan országból — Csehszlovákia és Németországból — jött ide be, amely két országnak *több feztgyára van, de egyetlen muzulmán lakosa sincs.*

Svájcából 2564 aranyórát (279 kiló) hoztunk be az országba 3 millió dinár értékben. Ugyanannan 1507 kilót kitevő 11.909 darab ezüst óra került az országba, ahova még 40.007 darab (5324 kiló) más órát hoztak be 6,8 millió dinár értékben.

Gyerektájkokért 4 millió dinárt fizettünk a külföldnek, ellenben gőzekéért (276.093 kiló) csak 3,5 millió dinárt, azt is Amerikának. Kaszák 15 millió dinár értékben kerültek az országba és aratógépet 6,8 millió dinárért vásároltunk, főleg Magyarországon.

Kerékpár 3789 darab (131.700 kiló) jött be Ausztriából és Németországból. Értékük 5 millió dinárt tett ki.

Teherautó csak 102 darab jött be 4,5

részt a Vajdaságból a párisi kongresszuson. Mint értesülünk a vajdasági városok szövetségének vezetősége a napokban fog ülést tartani, hogy a delegátusok kiküldése tekintetében határozzon.

millió dinár értékben, személyautó 701 darab.

Zongora 665 darab (220.772 kiló) juttatott be kizárólag Ausztriából és ablaküveg (2 méternél nagyobb) 2 millió kiló súlyban és 15 millió dinár értékben Csehszlovákiából.

Tripoliszba 4 millió dinár értékű árut, Máltába 90 ezer dinár, Marokkóba 4.461.000 dinár értékű különféle cikket vittünk ki, anélkül, hogy egy para értékben onnan bármit is behoztunk volna.

Tripoliszba, Marokkóba és Máltába tüzfát és cementet szállítottunk.

Venezuelából 3000, Esztországból 1000, Mexikóból 60.000, Palesztinából 3000, Perzsiából 1.269.000, Uruguayból 935.000, Fimországból 10.000 dinár értékű különféle cikket vásároltunk, anélkül, hogy oda egyetlen para értékű árut kivittünk volna.

Finnországból chilei saietromot (műtrágyához és löpörgyártáshoz), Palesztinából déli gyümölcsöt, Venezuelából ipari növényeket Esztországból mintákat (csak 1000 dinár értékben), Mexikóból gyógynövényeket hoztunk be.

Az exotikus államok közül Egyiptomba és Törökországba a legnagyobb a kivitelünk. Egyiptomba 111 és Törökországba 101 millió dinár értékű árut vittünk ki. Az Egyiptomba kivitt áruból 77 millió dinár cement és 30 millió dinár értékű épületanyag volt. De kisebb

tételekben más cikkek is kivitelre kerültek. Apróállat, juhturó jut ki Görögországon át Egyiptomba és mint Görögországba kivitt cikkek szerepelnek a kereskedelmi mérleg statisztikájában. Egyiptomból 11 millió értékű áru került Jugoszláviába, főleg vas- és vasáru (10 millió dinárért), kevés ipari növény, gyapot és déligyümölcs. A 101 millió törökországi kivitelünk főtétele a juhturó (74 millió), apróállat (11), cement (7,5), bab (1). Viszont Törökországból 4 millió dinárért pamutot és fél millióért gyapotot és további fél millióért más kisebb tételeket vásároltunk.

Indiába való kivitelünk 16.890.000 dinárt tett ki és ebben 15 millióval cement szerepel, mint főkiviteli cikk. Viszont Indiából 78 és fél millió dinár értékű árut, nagyrészt nyersanyagot juttat, manillát (55 millióért), rizst (4,5 millió), gyarmatárut (5 millió) hoztunk be.

Algirba 13.321.000 dinár volt a kivitelünk és 1,6 millió dinár onnan a behozatalunk. Épületanyagot és faárut vittünk ki és ipari növényt importáltunk.

Dániából 15 millió értékű árut hoztunk be, ezzel szemben 1,2 millió dinár értékben vittünk ki. A kivitel fele nyers gyümölcsből állott. A többi selyemgubó és nyersbőr volt. A behozatal nyersolajra és ételolajra szorított.

Az argentinai kivitel 7 és fél, a behozatal 13 és fél millió dinár volt. Fát, épületanyagot és papírt (2 millióért), cementet és növényeszett vittünk ki, olajnövényeket, gyapotot és nyersbőrt hoztunk be.

Beviteli és kiviteli piacaink közt szerepelnek még: Brazília, Japán (ahonnan többek közt 10.000 dinár értékben *revolvért* is vásároltunk), Litvánia, Kanada (innen *fehérműt* is behoztunk), Norvégia, Portugália, Oroszország, Sziria, Tunisz, Chile, Svédország.

Az egyetlen hely, ahova könyvet importáltunk: Kína. Ugy látszik, ott még olvásnak, mert itt nem.

A kis tehén

Írta: Rozványi Vilmos

— Aj Istenem, mennyi az? Eppen semennyi. — ha az ember úgy veszi — azt az egyetlen nagyobb jószágot, a kis tehenet semennyinek is lehet számítani. Még annyija se legyen valakinek? ... No, te jól elgondoltad a szegény ember életét...

Az ember csak az eget nézi. Ránőtt ugyan egyet a vállán, abból lehetett látni, hogy valamit mégis csak gondolt, de megint vont egyet a másik vállán, abból meg nyilvánvaló, hogy nem mondja ki, ami eszébe jutott. A fehérréppel nehéz. Egyszerű szórul nem ért.

Az asszony rakosgatja is sorra vissza a gondolatkokákat.

— Asszontad, csak baj van véle? De hát még mindig jobb, ha az embernek legalább baja van, mint így, hogy semmije sincs... Baj csak ott van, ahol van valami... Asszontad: »ipp azért nem kell az embernek semmi, csak az élet...« De azám, ha élet volna az, amit most mink csinálunk!... Csak e' nem az, mer ahol semmi sincs, ott még az élet is csak baj, nem élet... Hát így vedd ezt!...

Az ember nem veszi sehogy, mert erre még a vállát sem vonja. Erről már beszéltek, hát hadd mondja az asszony még tovább. Okos ember nem szeret kétszer beszélni semmiről, csak az asszonyok.

Am az asszony ma sehogysem akart belezavarodni. Nagyon szép sorban mondta:

— Te tán lovat vennél, mi? ... Mongyad csak! ... Azt szoktad mondani, hogy inkább lovat vennél... Házsen, ha a lovat is meg lehetne fejni, én se bánám... Csak lu nem ad félt...

Most kezdődik... Csékán is kiegyenesedik. Ugy tesz ugyan, mintha a dicserethe egyenesedett volna bele, abba a dicserethe, amit az asszony kent rá, hogy hát hiszen bolondokat nem szok-

tál beszélni, de azért a füle pirulásán látni, hogy ha szóval is, de voltaképp ezuttal tarkón billentették.

S az asszony most aztán neki!

— Eccc se hallottam még, hogy bolondokat mond. Peg mikó riszeg, még szeret is nagyot mondani... De abba is van mindig valami értelem, amit riszegen szól... Azér nem értem, hogy mér ikább lovat akar... Pég sosincs berugya, mikó mongya. Lu!... Mikó még tehén sincs a háznál... Házsen, ha gerőfők vonánk... mert aki gerőfő, az felpattan a paripára, széthajítja a lábát rajta, oszt' végig rajcsurozik véle a falun...

És kis idő múlva megint.

— De hát én nem ózdkodok... Csak ide azzal a tátossal is, a is jobb, mint semmi... Maj oszt' iccaka »kiflovagolunk«, mer' nappal elfakadna a falu nevetésbe...

Hát itt már négyszer-ötször a vékonyába rugtak Csékának. Állta. Nem ugrott fel, nem vágta pofon ököllel a tornácoszlopot, ahogy szokta ilyen döfőlésekre. Csak az utolsó fordulón, amikor a falu nevetését hányta fel az asszony, emelkedett fel lassan s szipogatta idegesebben a csitorát.

—... a tehenedbe! — mormogta halkán, hogy el ne verődjék az asszonyig. Nagy visszhangja kelte az ilyen káromlásnak, jobb a hangját lenyelni. — Vessz meg tehenestűt!

A csöndre az asszony meghatódik. Lám, derék ember ez mégis! Nem rugódozik végtelenül... S egész szeliden, szinte anyás jóakarattal folytatja:

— Látja-e Csékán, mir ne lehetne kis tehenünk? ... Van is rávaló piz az asztalfióba — lura... De a luval igaz-e, csak magának lenne dóga? ... A tehen ikább az asszonyra tartozik... Nekem meg, most is ni, mi dógom?... Nyagatom magát...

— E' mán igaz! — bökken ki akaratlannul a csutora mellett.

— Ipp azér! Ha ekkis tehenkénk lenne,

maga is békibe lehetne jobban... Oh, Is-tenem ekkis tehen!

S az asszony a legiagyabb hangján fuvollázott, hogy már szinte nevetni kellett... A kis tehen, a kis tehen...

Ekkor verődik be az utcába a hazatérő gulya... Ostorpattogás, rikoltozások, dühös káromkodás, mérges nevetés, ha egy-egy jószág sehogysem akar betérni a helyére. A falu rendes esti komédiája, amely apró tréfákkal, derűs hangulatokkal, könnyű izgalmakkal frissíti az elbénuló idegeket.

Csékán is kiszalad a kapura. A szomszédasszony birkózik kis feketetarka riskájával.

— Héj haza mán a teremtésidet!

Ez a kis tehén az esti komédia legiőbb attrakciója. Néha órába telik, míg be lehet verni az udvarra, de ezalatt megáratja gazdájával a fátot keresztl-kasul.

Minden kapuban bevizitel, bődül egyet, csak a saját otthonáról nem hajlandó tudomást venni. Asszonya néha már sirva hajszolja az utcákon s az egész falu kacag rajta.

— No, ez a kis rusnya fireg még nekem se kéne! — szalad ki meggondolatlanul Csékáné száján.

Az ember tekintete egyre ragyogóbb. Rágja a hajuszát idegesen s gunyos fölényvel hallgatja, amint az asszony szítja a lump jószágot, hogy bitangba szalad egy-kettőre az ilyen tehen miatt még aludni sem lehet nyugodtan, az ilyen ronda dög halálra tudja keseríteni az embert, jobb volna az élet mérsároshoz vinni, mint ennyit kinlódni vele. És így tovább.

—E' még tán néked sem kéne? — bázsalog Csékán, de már szinte marakodó, buja kedvvel, olyan terelő rosszindulattal, hogy nemcsak az asszony, de még a tuskó is meg tudhatia belőle, mi lehet a tréfa, amelyre az esztét tör.

Az asszony, mintha füzes vasat nyomtat volna a torkára olyat nyel. Reimeg, hogy el ne árulja magát. Szörnyen előreműlő arcot mutat az ura felé, a mellére

nyomia két kezét, úgy torpan vissza:

— Jaj, e' még nekem se!

Csékán már nyul is a kilincsért. Az asszony utban van, félretolja, kimegy.

— Pedig ez eladó! Háromért kínálják a tennap!...

És felcsattanó nevetéssel meg oda a makacs állattal vesződő szomszédasszonyhoz.

— Baj van véle?

Szegény asszony kimerülten, remegő cimpákkal fordul oda:

— Baj, mindig!... Hogy az Isten venné már el tülem!... Mán belegebedek... És nem tudok tudni rajta.

— Hát hajcsa mán bé hozzánk, oszt' haggya ott... Az én feleségem mán meghal érte, úgy szereti... Adok érte négyet...

És Csékán röhögése felveri az egész utcát.

A szomszédasszony már az ostort fogja, hogy a tehén helyett a gumyolódon vágjon végig, amikor Csékán kitárja a kaput:

— Ide hajcsa bel!

A szentelen kis tehén gondolkodás nélkül belevágódik az idegen portára. Ki se lehetett volna verni, olyan jól érezte magát ott.

Csékáné bemegy a házba, kuncogva húzza ki az asztalfiót, szedi ki a pénz s fenekedő jókedvvel megy vissza az udvarra. Csak akkor bosszankodik fel, amikor feleségét látja, hogy boidogán ölelgeti a kis bestia nyakát:

— Ides bogaram, drága kis jószágom, mir' nem szídtalak mán rigen!... Jaj csak mán majnsa is szídtalak véna kis rusnyám... Drága jószágom... De ki gondolt erre?!

Csékán belesápadt... Am a tehenet — a kis tehen — már ki kellett fizetni, mert a falu megveri, ha csufot üz a szegény szomszédasszonyból.

Az elébb még nevetett. Most fogcsikorgatva rakta le egyik bankót a másik után.

KISEBBSÉGI ÉLET

• • •

A **csucsai paktum** revíziójának előkészítésére, mint már jelentettük, az erdélyi magyar párt kiküldött egy szűkebbkörű bizottságot. A mezőgazdasági kamarai választások után a bizottság Sándor Pál képviselő elnöke alatt összeült és letárgyalta azt a memorandumot, amelyet a paktum ügyében terjesztett elő a bizottság elnöke. A kelozsvári lapok szerint a bizottság olyan határozati javaslatot fogadott el, mely kimondja, hogy a csucsai paktumot a magyar pártnak fel kell bontani már csak azért is, mert a kamarai választásokkal tulajdonképpen megszünt minden gyakorlati jelentősége. A bizottság ülése után egy magyar újságíró beszélgetést folytatott Sándor Pál képviselővel, a bizottság elnökével, aki azonban a paktum sorsáról nem volt hajlandó nyilatkozni.

— Helyesli-e a képviselő ur — kérdezte tovább az újságíró — a magyarságnak a legutóbbi mezőgazdasági kamarai választásokon tanúsított magatartását?

— Nem nyilatkozhatom — válaszolta Sándor Pál — mert a pártfegyelem köti, pedig érdekes mondanivalóm vannak.

— Milyen magatartást fog tanúsítani a magyarság a legközelebbi választásokon?

— Sajnos, erre a kérdésre sem adhatok választ, mert nekem ebben a kérdésben sem áll jogomban nyilatkozatot tenni.

*

A **szlovenszkói vendéglősök** kongresszust tartottak Pozsonyban, amelyen résztvett néhány csehországi vendéglős is. A kongresszuson az egyik szlovák delegátus tüzes politikai beszédet mondott, amelyben nem kevesebbet követelt, mint hogy vegyék el még attól a pár zsidótól és magyartól is az italmérés engedélyt, akinél a pénzügyi hatóságok eddig meghagyták. A magyar vendéglősök a felszólalás után az elnökségnél tiltakoztak a szlovák vendéglős kirohanása ellen és kijelentették, ha nem kapnak elégtételt, a kongresszus további ülésein nem fognak résztvenni. Az elnökség sajnálkozását fejezte ki és hogy a kecske is jólakjon és a káposzta is megmaradjon: megdorgálta a szlovák vendéglőst.

*

Lélekemelő ünnepély keretében avatták fel a napokban Erdélyben az imándi község házáat, amelyet nagyrésztben egy magyar földbirtokos: Markovics Kálmán adományából emeltek. Az avatáson, amelyen a lakosság nemzetiségi különbség nélkül megjelent, Petcu jegyző méltatta a magyar földbirtokos érdemeit és elmondta, hogy a Markovics-család már több ízben adta tanúját áldozatkészségének: ő építette föl a román iskolát és templomát is, amellyel példát adott a nemes humanizmusból mindazoknak, akik faj és felekezet szűk korlátai közt teljesítik csak kötelességüket. A felszólalásra Markovics Lázár válaszolt és hangsúlyozta, hogy a román-magyar nép közti testvéri közösséget kívánta mindig szolgálni, mert az a meggyőződése, hogy a vallás és a nyelv nem választja el egymástól dolgozó embereket. Az avatási ünnepélyt nagyszabású bankett követte, amelyen több felköszöntő hangzott el.

*

A **mezőgazdasági kamarai választások** eredménye élénken foglalkoztatja a román politikai köröket. A választás tanulságait a magyar ügyvezető igazgatója Várady Aurél dr. így foglalta össze: »Ugy látom, hogy a választások lefolyása igazolta a magyar pártnak ebben a kérdésben követett politikáját. Egyébként az egész választási kampány arra mutat, hogy kár volt ezt az ügyet politikai színnel élelni ki, amint azt a román pártok tették: és kár volt a választásokat későbbi mérkőzések erőpróbájaként kezelni. Pájdalmas pontja az egész ügynek az udvarhelyi eredmény, ahol a liberá-

lisok a központnál olyan listát erőszakoltak keresztül, amelyről hiányoztak a magyarság jelöltjei. Annál örvedesebb azonban, ami Csikban történt. Itt az eredmény megmutatta, hogy mi történik a szenátorválasztás idején, ha a népakarat szabadon választhatott volna Gyárfás Elemér és Florea személye között».

*

A **romanizálásnak** érdekes módját találta ki a szilágymegyei tanfelügyelő, Leicsmér szinmagyar községben csak

református felekezeti iskola van, amelybe eddig zavartalanul jártak a községbeli katolikus gyerekek is. A tanfelügyelő a napokban rendeletet adott ki, melyben megengedi ugyan, hogy a katolikus tanulók a református iskolát látogassák, előírta azonban, hogy csak románul tanulhassanak. A kisebbségi iskolák ellen alkalmazott módszerek közt is feltűnő manőver nagy megdöbbenést keltett az erdélyi magyarság körében, mert attól félnek, hogy a többi felekezettel vegyes iskolákra is sor fog kerülni.

A szlovákok a „csehszlovákizmus“ ellen

Nyílt levél Masaryk köztársasági elnökhöz — „Annyi jogunk sincs, mint a magyaroknak“ — Katasztrófát jósol a szlovák néppárt hivatalos lapja

Pozsonyból jelentik: A szlovák néppárt hivatalos lapja, a *Slovak vasárnap* számában S. T. *Masaryk* köztársasági elnökhöz nyílt levelet intézett, amelyben többek közt a következőket mondja:

— A szlovák nemzet a legtöbbet szenvedő népek közé tartozik. Nekünk e hazában *annyi jogunk sincs, mint kisebbségeink közül a magyaroknak, vagy a németeknek*. Pedig minékünk több ogra van igényünk. Az elnök ur a kisebbség kérdéséről szóló könyvében határozottan állást foglal a kis nemzetek mellett, midőn azt mondja, hogy az összes kisebbségeknek saját nemzeti iskolával kell rendelkezniük. A magasabb iskolák és egyéb kulturintézmények száma a kisebbségek számarányának megfelelően létesüljön. Van-e nekünk ilyen arányban iskolánk? Ezt

sem mi nem állíthatjuk, sem az elnök ur. A Szlovenszónak egyetlenegy tősgyökeres szlovák középiskolája sincs, magasabb iskoláról nem is szólnunk. Ez volna panaszunk a kulturális téren. De mit mondjunk a közigazgatási és egyéb sérelmeinkről? Az elnök ur egy másik helyen azt írja, hogy „az állam a polgárokért és nem a polgárok az államért vannak“. Vajjon miképp érvényesül ez a demokratikus elv a Felvidéken? Nem folyik-e rendszeres csehszlovákizmus, mellyel elnök ur a könyvében oly bátran szembeszáll. A csehszlovákizmus eredményeképpen az egész vonalon katasztrófa fog bekövetkezni, a csehszlovákizmus tönkreteszi a szlovák nemzet kulturáját, gazdaságát és közigazgatását.

Pribicevics polgári blokkot akar létrehozni

A kormány türelmetlen politikájával szemben védi a nemzetiségeket — Szélcsend a belpolitikában

A politikai életben nem látszik meg, hogy elmúlt a kánikula s kezdődni kellene az őszi szezonnak. Beogradban teljes az eseménytelenség, s mintha az érdeklődés is megszűnt volna a belpolitikai események iránt. A miniszterek Beogradon kívül vannak s legföljebb csak egy-két napra térnek vissza a fővárosba s nyomban tovább utaznak.

Nagyobb az érdeklődés a genfi konferencia fejleményei iránt. *Ninicsics* külügyminiszter genfi utazásával a külügyminiszeriumban eddig tapasztalható élenkség is megszűnt, aminek oka részben az is, hogy a külföldi követek sincsenek Beogradban.

A genfi konferencia után bizonyos tekintetben új kurzust várnak a belpolitikában. Az új kurzusban biztosra veszik a *szélső nacionalista elemek felülkerekedését*. A horvátokkal való megegyezés első hatása — jól értesült körök véleménye szerint — az lesz, hogy *erőteljesebb szláv politikát inaugurálnak s a nemzidy elemek szlávositását sokkal nagyobb erővel hajtják végre*.

Pribicevics politikai hívei élénk kárörömmel mutatnak rá, hogy *Pribicevics politikája érvényesül az egész vonalon s azok is, akik eddig türelmesek, megértők és liberálisak voltak, most a türelmetlennek hirdett pribicevicsi elveket valósítják meg a gyakorlatban s közben — szidják Pribicevicsét*.

Pribicevics a nemzetiségekkel együtt akar új politikát csinálni

A politika nem utolsó pikantériája, hogy míg a kormány minden jel szerint átveszi örökségképpen Pribicevics türelmetlen politikáját, s azt akarja megvalósítani, addig az ellenzékbe szorult Pribicevics most arra nézve tesz kísérletet, hogy a nemzetiségi kisebbségekhez talál-

jon közeledést.

Pribicevics egy *polgári blokk* megalakításán fáradozik, amely a kormány gazdasági politikájával szemben tömörítene a polgárságot s amelyben a horvátokon kívül a magyarok, németek s muzulmánok is részt vennének.

Az új alakulás, a polgári blokk a Vajdaságban bontana zászlót s Pribicevics arra számít, hogy itt a radikálisok elégedetlen elemei s a súlyos adótörvények és a gazdasági életet megbénító egyéb rendelkezések miatt elkeseredett magyarok és németek is vele tartanának.

Arra az ellenetetésre, hogy a vajdasági magyarokra és németekre nézve erkölcsi lehetetlenség egytt-haladni Pribicevics-csel, aki a nemzetiségi iskolákat megfojtotta, Pribicevics *nevében és megbízásából* a következőket felelték a polgári blokk szervezői:

— Pribicevics, mint igazi demokrata, nem lehet a nemzetiségek elnyomója. A magyarok és németek majd be fogják látni, hogy az *iskolarendelettel voltaképpen nekik tette a legnagyobb szolgálatot*, mert azt akarta elérni, hogy ez a két életrel való nemzetiség az ország gazdasági életében az őt megillető vezető szerephez jusson.

A magyarok és németek a pribicevicsi magyarázat ellenére is meglehetősen idegenkednek a polgári blokktól.

A miniszterelnökhelyettes a királynál

Gyurisics Márkó miniszterelnökhelyettes, aki hosszabb időt töltött a szlovéniai Dobrna-fürdőn, befejezte szabadságát és kedden Zagrebbe keresztül Beogradba utazott. A miniszterelnökhelyettes kedden délelőtti hosszabb audiencián volt Blédben öficségénél. Most, hogy Beogradba visszatér, azt remélik,

hogy a belpolitikai élet némileg megélnkül. *Vukicsevics* Velja közoktatásügyi miniszter kedden Zagrebba érkezett és onnan auton Rogatska Slatinára utazott családja meglátogatására. *Makszimovics* Bózsó belügyminiszter e hét folyamán Zagrebba érkezik, ahol inspicálni fogja a hatóságokat és ez alkalommal konferenciát tart a Radics-párt vezetőivel az új horvátországi tisztviselők kinevezése ügyében.

A demokraták és a muzulmánok fuziója

A belpolitikai életben most ugyszólván az egyetlen esemény a demokraták és a muzulmánok tárgyalása a készülő fuzióra vonatkozólag. *Davidovics* Ljuba a demokrata-párt elnöke kedden hosszabb ideig tárgyalt a muzulmán-párt megbízottjával, *Csumadics* Husszein képviselővel a fuzióról. A tárgyalások befejezése után Csumadics rendkívül tartózkodóan nyilatkozott. A következőket mondta:

— A jugoszláviai muzulmánok kongresszusa, amely szeptember 12-én lesz Szarajevóban nyilvánosságra fogja majd hozni, hogy mi a véleménye a fuzióról. Egyébként a jugoszláviai muzulmánok vezére dr. Spaho Mehmed nemrégiben egy nyilatkozatában megállapította, hogy a demokrata-párt és a muzulmán-párt közt sem program, sem elvek tekintetében *nincs lényeges különbség*.

Ezután a nyilatkozat után biztosra veszik, hogy a fuzió a szeptember 12-iki kongresszuson létrejön.

A Radics-párt nem akarja a Vajdaságban gyöngíteni a radikálisok pozícióit

Zagreből jelentik: Már hosszabb idő óta olyan hírek jelennek meg a sajtóban, hogy a Radics-pártnak expansionis törekvései vannak a Vajdaságban. Szerbiában és a radikálisok más érdekszféráiban is. Több oldalról azzal gyanúsítják a Radics-pártot, hogy *azzal igyekszik a radikálisok pozícióit gyöngíteni, hogy a Vajdaságban a bunyevácokkal, a magyarokkal és a németekkel, Szerbiában pedig a földmivespárttal keres együttműködést*.

A *Bácsmegyei Napló* zagrebi munkatársa előtt a Radics-párt egyik tekintélyes vezetőtagja kedden a következőképpen nyilatkozott ezekről a hírekről:

— Oktalan dolog volna a jelen pillanatban a radikálisok pozícióit aláásni és ezt nem is tesszük. *Nekünk még a radikálisokkal létrejött megegyezés előtt tekintélyes számú hívrünk volt a Vajdaságban, az ott élő horvátok és nemzeti kisebbségek sorában*. Ha tehát a Vajdaságban megszervezzük híveinket, ez nem történik a radikálisok kárára. A *bunyevácok, magyarok és németek még ma is ellenzékben vannak a radikálisokkal szemben, mi tehát a radikális-pártnak is szolgálatot teszünk, ha ezt az ellenzékét megnyerjük a megegyezés eszméjének és a kormány számára*. Hasonló a helyzet a muzulmánokkal és a szlovénekkal is. A radikálisokhoz, mint szerb pártihoz ezek a pártok ugysem csatlakoznának, mi tehát a radikálisokat is erősítjük, ha *Spaho* és *Korosek* táborából híveket szerzünk a megegyezés eszméjének. *A radikálisoknak saját érdekszférájukban nincs mit tartaniuk tőlünk*, ahogyan mi is meg vagyunk győződve, hogy a radikálisok se fognak a mi pozícióink gyengítésével kísérletezni. Éppen ezért nem is lehet szó a *szerb földmivespárttal való fuzió*król.

Ez a kijelentés, amely a Radics-párt hivatalos álláspontjának tekintendő, bizonyára megnyugtatta a radikálisokat.

A crepajai hitvesgyilkosság

Egy földbirtokos szivenszurta feleségét

Főtárgyalás a noviszadi ítélőtáblán

Ezévi január 13-án a bánati kovacscai járásban levő Crepaján nagy feltűnést keltő gyilkosság történt. A gyilkosságot a község legvagyonosabb gazdája: Jovanovics Ljuba követte el a felesége ellen.

A Jovanovics-házaspár közt napirenden volt a veszekedés, mert az asszony házastárs, veszekedő természetű volt. Január 13-án Jovanovics Ljuba elment Iljević György crepajai kocsmároshoz, aki neki 1500 dinárral tartozott. Iljević 1000 dinárt le is fizetett és arra kérte Jovanovicsot, hogy a hátralékra várjon kevés ideig. Jovanovics ezt meg is ígérte, de amikor hazament és feleségének odaadta az ezer dinárt, az szidalmazni kezdte, amiért halasztást adott. Jovanovics Ljubát elhagyta a türelme, kést ragadott és felesége szívébe szurta, úgy hogy az asszony nyomban meghalt.

Amikor Jovanovics Ljuba tudatára ébredt cselekedetének, befogott a kocsijába, Pancsevóra ment, hogy az ügyészségnél jelentkezzen, de a csendőrség, még mielőtt Pancsevóra ért volna, letartóztatta.

Májushan tárgyalta a pancsevői törvényszék Jovanovics Ljuba bűnügyét, aki azzal védekezett, hogy a bűncselekményt erős felindulásában követte el. A törvényszék a vádlottat erős felindulásban elkövetett emberölésért öt évi börtönnre ítélte.

A vádlott és az ügyész felelőssége folytán kedden tárgyalta az ügyet a noviszadi felelősségi bíróság Aranicki-tanácsa. Az ítélőtábla az ítélethez az alábbiakat használtta.

Uraim, daloljunk!

Összel mutatják be Mussolini drámáját

Rómából jelentik: Az egyik milánói színház műsorára tűzte Benito Mussolini-nak, az olasz miniszterelnöknek *Uraim, daloljunk!* című háromfelvonásos tragédiáját, amelyet a fasiszta-vezér — aki mint lírai költő és riporter kezdte pályafutását — 1920-ban írt.

A darab első felvonása sötét kis térségben játszódik éjfélután, amikor a kis-kávéház előtt gyertyavilágnál még három csavargó ül egy asztalkánál. Az egyik volt falusi tanító, akit életfilozófiája a semmittevésbe lökött, a másik az olasz szabadságharc veteránja, a harmadik az országutak lakója, aki minden közösségből régen kizárta magát. Lefekvés előtt ez a három alak mindig itt szokott összejönni a kis kávéház előtt, hogy napi tapasztalataikat megvitassák. És itt várják meg az öreg vak zenészt is, aki Mariola leányával szokott előjönni és mielőtt néhány dalba fogna, azt kiáltja oda mind: »Uraim — daloljunk!« Egy idő óta a kávéházban megjelenik egy gazdag, fiatal ur is, aki szemét vetett Mariolára, szakított eddigi szerelmével és csak Mariolát kísérgelt. Mariola elcinte öreg atyjához húzódk, de hallgat a hízog, csábos szavakra, a méreg hatni kezd.

A második felvonásban már nagy a haráfközös a csavargók és a gazdag ember között. Szívesen ülnek ennek vendéglátó, dus asztalánál. Közöttük Mariola. Vad vigságban és zenebonában mulnak így az órák, a három csavargó és a részeg muzsikás dalolva állnak tovább és ott hagyják Mariolát szerelmével. Heves jelenetben tart az ostrom, kérőn és fenyegetőn, tul minden józan megfontoláson és amikor a lány még se enged, a férfi vad bucsút vesz tőle, hogy örökre elmenjen. »Ne menj, maradj!« — zokog fel a lány és a függöny összecsap.

A harmadik felvonásban már nagy az elidegenedés a lány és vak atyja kö-

zött, aki hiába kutatja okát, hiába keresi az idegent, aki közöttük áll. Most megjelenik a gazdag ur elhagyott kedvese és bosszúból mindent elárul. Itt a darab a melodráma színvonalára csúszik. A vak zenész fájdalma kitör: Megtudjuk, hogy Mariola nem is a lánya volt, talált gyermek, akit ő nevelt s titokban mindennél jobban szeret és most elrabolták tőle. Amikor Mariola hozzáfut, hogy lecsendesítse, az örjögő

ember rettenetes lelki megrázkódtatásában megfojtja a lányt. Amikor a hideg és merev testet érzi, örületében előkapja hegedűjét és mintha közönségnek játszanék, »Uraim, daloljunk!« kiáltással zokogva siratja el muzsikaszó mellett egyetlen szerelmét. Finita la tragedia.

Akik ismerik a drámát, jeleneteit, nagyon hatásosoknak és erősen színszerűeknek mondják.

A becskerekai cukorgyár adó-harca

A pénzügyminiszter fog dönteni a beogradi székhellyel bíró vajdasági vállalatok pótdadója ügyében

Velikibecskerekéről jelentik: Kedden délelőtt Becskereken a vármegyeházán tanácskozás volt a becskerekai cukorgyár vitás pótdadója ügyében. Az értekezleten a gyár részéről Elek Artur vezérigazgató, Torontál vármegye részéről Krsztics Vászsa alispán és Teodorovics főszámvevő, Becskerek város részéről pedig Alexies Bogoljub polgármester és Prodanov Bogdan adóügyi tanácsnok vettek részt.

A becskerekai cukorgyár tudvalevően áthelyezte székhelyét Beogradba és ezen az alapon megtagadta a megyei és városi pótdárhoz való hozzájárulást. A gyár azt az álláspontot foglalja el, hogy miután székhelye Beogradban van, rá nézve a szerb adótörvények érvényesek, amelyek szerint nem köteles Becskereken pótdadót fizetni, mert állami és pótdadóját, amely a vajdasági adóknál lényegesen kevesebb, Beogradban rója le. Torontál vármegye és Becske-

rek város viszont a Vajdaságban még érvényben levő magyarországi adótörvényekre hivatkozik, amely szerint azok az ipartelep, melyeknek központja másutt van, az ipartelep helyén nyolcvan százalék állami adót és az ennek alapján számított pótdadót kötelesek fizetni.

A cukorgyárra ezen az alapon öt és félmillió pótdadót vetettek ki, amelyből a gyár hárommilliót már ki is fizetett, a hátralékot, két és félmillió kifizetését azonban megtagadta.

A keddi tanácskozáson nem sikerült ez ügyben megállapodást létrehozni, ezért a tárgyalás résztvevői megállapodtak abban, hogy ez ügyben a pénzügyminiszter döntését fogják kérni. A minisztérium határozatát a jövőben irányadónak fogják tekinteni minden beogradi székhellyel bíró vajdasági iparvállalat adójának megállapítása tekintetében.

A volt suboticei főkapitány

felmentő ítéletét helyben hagyta az ítélőtábla

Nem igazolódtak be a Miatov Milorad elleni vádak

A szerb hadsereg bevonulása után, 1918 novemberben a közigazgatási hatáskört ellátó bunyevác-szerb nemzeti tanács, előbb Szubotica város főügyészevé, majd néhány nap múlva főkapitánnyá nevezte ki dr. Miatov Milorad suboticei ügyvédet.

Ezek az idők chaotikusan zavarosak voltak. Az egyesülés első napjaiban nem lehetett arra ügyelni, hogy megfelelő ember kerüljön a megfelelő helyre, s sokan, akik hatalomhoz jutottak, a változás mámorában sem tudták megtagadni önmagukat, s a hatalmat arra használták, hogy másokat üldözzenek, vagy hogy maguknak jogtalan vagyoni előnyöket szerezzenek.

Az, hogy dr. Miatov Miloradot neveztek ki főkapitánnyá, még aránylag szerencsés megoldás volt. Miatov Milorad itt született, itt nevelkedett Szuboticán, jó jövedelmű ügyvédi irodát s az akkor szerb ügyvéd számára szinte korlátlan kereseti lehetőséget hagyott ott, hogy a főkapitányi állást betöltsé.

Hivatali működése, noha különösen az első napokban, a főkapitány hatalma szinte korlátlan volt, mint most utólag megállapítható, nagyobb és súlyosabb panaszra nem adott okot. Többször megvédte azokat, akiket a személyes bosszu, vagy a túlzott nacionalizmus üldözni akart.

A városházán azonban olyan rendszabályokat hoztak, amelyek vagyonukban, személyes szabadságukban veszélyeztették a polgárok egy részét. Az összhang az egyes hatalmi tényezők közt csakhamar felbomlott. Az államrendőrség főnöke, az államügyészség vezetője és Miatov főkapitány közt is konfliktusok támadtak. Miatovot alig egy évi főkapitányi működés után felfüggesztették, majd különböző vádakra letartóztatták, azután szabadonbocsátották, később ismét letartóztatták s csak hosszabb meghurcoltatás után bocsátották szabadon, de megvesztegetés, hivatali hatalommal való visszaélés s ügyvédi büntetvétség címén tovább folyt elene az eljárás.

Hosszu vizsgálat után 1924. április

23-án került dr. Miatov Milorad ügye főtárgyalásra a suboticei törvényszéken. A vádirat Miatovot azzal vádolta, hogy Knoll Abraham volt suboticei pálinkakereskedő közvetítésével több suboticei polgártól, akiket a városi tanács rendelete alapján ki kellett volna utasítani, pénzt fogadott el, hogy a kiutasítást ne fogatosítsa, hogy anyagi ellenszolgáltatás fejében letartóztatottakat szabadon bocsátott. Vádat emeltek ellene ügyvédi vétség címén is azon az alapon, hogy 1922. januárjában megbízást fogadott el Lausev Rádóntól arra, hogy férjét, Lausev Rádónt gondnokság alá helyeztesse s ugyanakkor Lausev Rádóntól is fogadott el megbízást.

Miatovon kívül a vádlottak padjára kerültek Pándzsics Félix és Krunics Szimő városi hivatalnokok is, akik ellen az volt a vád, hogy 50, illetve 100 korona megvesztegetést fogadtak el s Horovitz Mátyás, aki 100 koronával vesztegette meg a vád szerint Krunicsot.

A múlt év április havában három napon át tartott tárgyalás után a suboticei törvényszék dr. Miatovot és vádlott társait felmentette azon a címen, hogy a volt főkapitány ellen emelt vádak egyike sem nyert beigazolást.

A királyi ügyészség a felmentő ítélettel szemben dr. Miatov terhére felelősséget jelentett be. A többi vádlott felmentésébe belenyugodott. A felelősség folytán kedden foglalkozott a bűnügygel a noviszadi ítélőtábla Aranicki-tanácsa. A tanács tagjai Marics Rafo és Krajnovics Bozsidar voltak. A vádat dr. Vukovojac Zsarkó államügyész képviselte, a védelmet dr. Matics Misa noviszadi ügyvéd látta el.

Az ítélőtábla az iratok ismertetése, a vád és a védelem, továbbá dr. Miatov Milorad felszólalása után a suboticei törvényszék felmentő ítéletét helyben hagyta.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

Öngyilkosság — álnéven

Egy zagrebi szállóban strichnin-nel megmérgezte magát egy fiatal leány

Zagreből jelentik: Titokzatos öngyilkosság történt hétfőn este Zagreb egyik legelőkelőbb szállodájában, a Hotel Grandban. Egy fiatal leány, akinek kilétét ezideig még nem sikerült megállapítani, strichnin-nel megmérgezte magát.

Hétfőn este kilenc óra tájban a szálló első emeletére beosztott takarítóasszony az 1. számú szoba felől rémült segélykiáltásokat hallott. Nyomban oda futott, az ajtót azonban zárva találta. Zörgésére egy elhaló női hang válaszolt:

— Segítetek, mert meghalok... nem tudom az ajtót kinyitni!

A takarítóasszony fellármázta a szálló személyzetét, az előkerült pincérek feltörték az ajtót és behatoltak a szobába, ahol az ágyon borzalmas kinok között egy fiatal, csinos leány fetrengett. A pincérek értesítették a rendőrséget és orvost hívtak. Azalatt, amíg az orvos megérkezett, valaki egy pohár tejet nyújtott a leálynak, az ivott is egy keveset, utána azonban nyomban visszacsúszott a fejére és meghalt. Időközben megérkezett a rendőrség is, amely megindította a nyomozást.

Az öngyilkos leány a szálló vendégkönyvében Bahman Lonka néven szerepel, szlovéniai illetőségű, huszonegy éves. Azt azonban nyomban megállapították, hogy a leány hamis nevet mondott be, mert fehérneműbe M. K. betűk vannak hímelve. A szobában egy bucsulevelet talált a rendőrség. A levél Schollár Margitnak, Zemumba van címezve és a leány bejelenti benne öngyilkosságát, tettének okáról azonban semmitsem közöl. A levélben még azt is írja, hogy azért használt álnévet, mert ha anyja megtudná, mi történt vele, nyomban meghalna. A levelet nem írta alá.

A nyomozás folyamán, kedden délután Szokolovics József zagrebi szabómester jelentkezett a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy a leány holtestében Kern Margit szlovéniai származású leányt ismerte fel, aki egy tekintélyes kereskedőcsalád tagja. Elmondta még, hogy tudomása van arról, hogy a szerencsétlen leány már két évvel ezelőtt is öngyilkosságot kísérelt meg.

Ellopott páncélszekrény

Kifosztották egy kovini fatelep páncélszekrényét

Kovinból jelentik: Páratlan vakmerőséggel véghezvitt betörés történt Kovin községben: ismeretlen tettesek behatoltak Paris Iván fakereskedő irodájába, ahonnan elrabolták a páncélszekrényt. Még érdekesebbé teszi az esetet az a körülmény, hogy a betörők a páncélszekrény elrablásához szükséges kulcsokat is lopás útján szerezték be. Előzőleg más két helyen kellett betörniök, hogy tulajdonképeni céljukat elérhessék.

A betörést másnap reggel vette észre Paris Iván, nyomban jelentést tett a csendőrségen, ahol megindították a nyomozást. Megállapították, hogy a betörők az egyik uccai ablakon hatoltak be az irodába és ugyanazon az uton szállították ki a páncélszekrényt is az ablak alatt álló kocsi. A telepen, ahol az irodaépület is áll, az éjjeliőrön kívül három kutya őrizte a telepet. A betörők számították arra, hogy a házőrző kutyák ugatásukkal meg fogják zavarni a munkájukat és ezért egy szomszédos ház udvaráról három libát loptak, amelyeket odaadtak a kutyáknak. Lopással szerezték meg azt a kocsit is, amelyiken a kasszát a vásártérre hurcolták. A vásártéren baltákkal törték fel a páncélszekrényt, amelynek tartalmát, harmincezer dinárt magukhoz véve, elszökték.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Szerdán lesz ítélet

Lengyel Anikó gyilkosának bűnyűgyében

Felvonultak a tanúk s elmondották a végzetes szerelem történetét az első csóktól a halálig — Lengyel Anikó meg akarta szégyeníteni a nagyzó udvarlót — Almási-Antunovics József állandóan készült a halálra — Az orvosszakértők szerint a vádlott szerelme s a fogadalma korlátozták elhatározásának szabadságát

Szerelmi dráma határidőre

Kedden zajlott le a főtárgyalás második napja Antunovics József bűnyűgyében, de ítélethozatalra ezen a napon sem került a sor, mert az egész tárgyalási napot tanukihallgatások és a törvényszéki orvosok szakvéleményének előterjesztése foglalták le. A bizonyítási eljárás azonban véget ért, szerdára már csak a perbeszédék és az ítélethirdetés maradtak.

A keddi tárgyalásról alábbi tudósítás számol be.

A palicsi szerelmi dráma második tárgyalási napján is egészen megtelt a tárgyalási terem, a padcsok tömődtek, a terem közepétől föl egészen a terem bejáratáig állva-ülve zsúfolódott össze a hallgatóság. Kedden is többnyire nők hallgatták végig az izgalmas tárgyalást.

A vádlott Antunovics Józsefet fogházor vezetői be pontosan kilenc órakor a terembe. Negyed tíz órakor vonul be a bíróság. Pavlovics István elnök megnyitja a főtárgyalást s csendre és rendre hívja fel a közönséget.

A bíróság folytatja a hétfőn megkezdett tanukihallgatást.

A barátinő

Ispánovics Irénke, az elhalt Lengyel Anikó meghitt barátinője az első tanu. Eleinte szemmel láthatóan féltékeny fellegel az elnök hozzáintézett kérdéseire, de később megoldódik a nyelve és élénken mond el mindent, amit szerencsétlen barátinője szomorú sorsáról tud. Epizódokat beszél el, amik Antunovics és Anikó különös ismeretsége során történtek és amikor elbeszélésében odaér, hogy a bajsai fogadásban abban is meggyeztek, hogy ha akár Antunovics, akár Anikó nem hal meg, hanem felgyógyul, akkor egy éven belül az életbenmaradt öngyilkos lesz.

Izgalmas epizód

Amikor a tanu ezeket elmondotta, a közönség között Lengyel Tamásné — Anikó anyja — zokogva felkiált:

— Jaj, jaj, Istenem, nekem erről nem szóltak. — Csak ezeket a szavakat tudta mondani. Azonnal hozzá siettek a törvényszéki orvosok, a közönség utat nyitott és a halálsápadt, ájuldozó aszszonyt kivezették a teremből a tanuk folyosójára, ahol lassan lecsillapodott.

A teremben az izgalmas jelenet alatt a legmélyebb csend volt és mindenki részvétellel nézte a szerencsétlen anyát.

Pár pillanatsnyi szünet után az elnök folytatta Ispánovics Irénke kihallgatását. A bajsai fogadásra terelődött a szó.

A bajsai halálos fogadalom

Az elnök kérdéseket intéz erre vonatkozóan a tanuhoz, aki elmondja, hogy egy alkalommal együtt sétáltak Antunovics, Lengyel Anikó és a tanu. Séta közben elmesélték neki a fogadalmat. Amikor azután a társaságból Antunovics távozott, tanu így szólt Anikóhoz: Anikó, ne bolondozz, mert Antunovics, amilyen bolond még képes megtenni. Anikó erre azt felelte: „Mit bánom én, ugy sem találok semmi örömet az életben.” A tanu az egész fogadalmat még sem tartotta egy pillanatra sem komolynak. Arról sohasem szólt

Anikó, hogy Antunovics elveszi. A végzetes vasárnap délután előtt Anikó pénteken volt náluk utcljára ebéden, amikor ismét szóba került közöttük a bajsai fogadalom. Ugy tudja, hogy a különös fogadalmat után Anikó meggyilkolta Antunovicsot és attól fogva állandóan egy másik fiu társaságát kereste. Anikó azért haragudott Antunovicsra, mert folyton henegett és Anikó egyszer szégyenbe akarta hozni. A végzetes esetenél nem volt jelen. Csak később hallotta, hogy Anikó öngyilkos lett. De ő mindjárt arra gondolt, hogy Anikó nem lett öngyilkos, hanem Antunovics ölte meg. Az eset utáni napon, hétfőn meglátogatta a zsidókórházban betegen fekvő Vojnics Gézát és elmondta neki a történeteket. Vojnics a hír hallatára nevetett, mert semmit sem hitt el. Csak később, amikor megmutatták neki a gyilkosságról beszámoló hírlapi cikkeket, akkor hitte el.

A tanut a bíróság megeskette vallomására.

„Most már rövid lesz az életem”

Vojnics Géza magántisztviselő a következő tanu. Az elnök kérdésére azt feleli, hogy másod-unckafivére a vádlottnak. Elmondja, hogy januárban a korzón mutatták be Lengyel Anikónak.

Az elnök: Tud ön arról, hogy Antunovics szerette Anikót?

A tanu: Ugy tudom, hogy valomennyire szerette. Magam is láttam azt a levelet, amelyet Lengyel Anikó januárban Ispánovics Irénnek írt és amelyben többek közt azt írta: »bedőltem Józsinak.« A bajsai kirándulás után két nappal találkoztam Anikóval és Ispánovics Irénnel és ekkor Anikó inkább tréfaképpen, nevetve mondotta el nekem, hogy milyen fogadást kötöttek Jóska-val. »Most már rövid lesz az életem...« — mondta Anikó, én azonban tréfának tartottam az esetet, mert Antunovicsot, akit tíz éve ismerem, nem tartottam ilyen tettere képesnek.

Az elnök: Milyen embernek ismeri a vádlottat?

A tanu: Könnyelmű, de jószívű ember volt egészen februárig. Akkor azonban megváltozott. A tüdejét kezdte fájlalni és elhatározta, hogy Crkvenicára utazik — mint mondotta — egyrészt, mert beteg, másrészt, mert fél attól, hogy nagyon beleszeret Anikóba és ismeri önmagát, hogy milyen, amikor szerelmes.

Az elnök: A fogadásról hallott még beszélmi?

A tanu: Igen. Májusban Ispánovics Irénnel voltunk és ott Antunovics megkérdezte Anikót, hogy tartja-e még mindig a szavát, sőt kérlette, hogy vonja vissza, mert akkor rendben lesz minden. Anikó erre azt felelte, hogy ő mindig megtartja az adott szavát. Egy ízben tanuja voltam annak, hogy a vádlott meekérdezte a lányt, állja-e még a fogadást, mire Anikó nevetve azt válaszolta, hogy hiába ragaszkodik a megállapodáshoz, Antunovics ugye mer rálőni. Nem hiszem azonban, hogy Anikó komolyan gondolt arra, hogy meghaljon.

Gyilkosság — határidőre

Az elnök: Mit tud magáról az esetről?
A tanu: Az esetet megelőző napon június 13-án betegen feküdtem a zsidó-

kórházban, ahol Antunovics József Kóhán Vince társaságában meglátogattam. Ugyanakkor nálam volt látogatóban Ispánovics Irén és Zsámboki Anna is. Ezeknek jelenlétében említettem Antunovicsnak, hogy jó volna, ha 15-én vagyis hétfőn leutazna Noviszadra, mert ott egy pörük volt folyamatban és nem tudunk terminust kapni. Antunovics kéresemre a következőket felelte: »Ki tudja, hol leszek én addig? Talán már a föld alatt leszek!...« Említette azt is, hogy Kovács Jenő már öngyilkos lett és azt érezte, mintha most rajta lenne a sor. Azt mondtam neki, hogy ne csináljon bolondot, amire azt felelte, hogy *ugysem ér sokat az élete, mert rossz a tüdejé.* Megkérdeztem azt is, hogy mi van az Anikóval kötött fogadással, erre azonban nem adott határozott választ és Anikóról sem beszélt semmit. Hétfőn azután újra bejött hozzám a kórházba Ispánovics Irén és elmondta, hogy mi történt vasárnap Palicsen, én azonban ezt az elbeszélést nevetve fogadtam, mert azt hittem, hogy tréfálnak velem. Nem tartottam Antunovicsot ilyesmire képesnek.

Az elnök: Volt-e szó bizonyos nappal, amelyen végre fogják hajtani a tetteit?

A tanu: Azt hiszem, hogy június 10-ike Margit-nap volt kitűzve terminusul. Ötvegy Vojnics Elemérné tornyospusztai szállását szemelték ki eredetileg, hogy ott üljék meg Antunovics Anikót és utána legyen öngyilkos.

Az elnök: Nem panaszkodott önnek soha Antunovics, hogy Anikó elhidegült tőle?

A tanu: Nem.

Az elnök: Részegeskedet-e Antunovics?

A tanu: Az utóbbi időben nagyon sokat lumpolt.

„Mindig a halálra gondoltam”

Az elnök szembesíti a tanut Antunovicsal, aki beismeri, hogy minden úgy történt a kórházban, ahogyan Vojnics elmondta.

A vádlott: Igen, mondtam mindezt, mert állandóan a halálra gondoltam...

Az elnök: Hogyan érti ezt, hiszen mi is valamennyien meghalunk egyszer, mégse gondolunk állandóan a halálra. Magának különös oka volt erre?

A vádlott: Igen. A fogadalom miatt kellett mindig a halálra gondolnom, a mire közös elhatározással készültünk.

A halál tanui

Lulics Béla törvényszéki hivatalnok jelen volt Palicsen Antunovics társaságában, amikor a végzetes eset történt. A legvidámabb hangulatban volt a társaság és szedték a cseresznyét. A tanu éppen felnyult a fára, hogy cseresznyét szedjen, amikor előbb egymás után két lövés, majd kevéssel utána egy harmadik lövés eldördült. Gyorsan megfordult és látta, amint Antunovics a földre esik, Anikó akkor már a földön feküdt. Azonnal a palicsi rendőrségre futott és jelentést tett az esetről. Mást az egész dologról nem tud.

Lulics Maca, aki szintén jelen volt a tragikus végű cseresznyeszedésben, hasonlóan adja elő az esetet.

A csóktól — a halálig

Sztipics Béla 27 éves kereskedelmi alkalmazott tanu előadja, hogy résztvett a bajsai kiránduláson, egy autóban mentek ki Antunovics Józseffel és Lengyel Anikóval. Látta, hogy utközben Antunovics és Lengyel Anikó az autóban csókolóztak. Ugy vette észre, hogy a lány nem ellenkezik. Elmondja a bajsai fogadalmat, amelynél jelen volt. Egy percig sem vette komolyan az egész dolgot, azt hitte, tréfálnak. Anikó valószínűleg szerette Antunovicsot, mert nem utasította el magától. A palicsi tragédiánál nem volt jelen, arról csak másnap hallott. Mindjárt a bajsai fogadásra gondolt.

Vermes István, 16 éves diák tanu nem ismeri a vádlottat, Anikó ismerte,

a bátyjával jó barátságban van. Az esetenél nem volt jelen. Anikó mesélt neki egyszer a bajsai fogadásról.

Az elnök: Mit mesélt?

A tanu: Azt, hogy társaság volt ott és Antunovics mondta, hogy ő mindenkit le mer löni, de Anikó azt mondta, hogy ha mindenkit le is mer löni, de őtet nem meri. Erre Antunovics azt mondta: Fogadjunk, hogy magát is le merem löni. Ebbe aztán fogadtak.

Az elnök: És ugy mondta ezt Anikó, hogy a fogadás komoly volt?

A tanu: (Hallgat.) Ugy állapodtak meg, hogy két hét múlva, — ha a szavukat vissza nem vonják, — Antunovics ugyanazon a helyen le fogja löni Anikót, ahol a fogadás történt.

Az elnök: Anikó mondotta, hogy komoly ez a megállapodás?

A tanu: Soha se gondolta komolyan, mert nem hitte. Mindig azt mondta, hogy barátságzik Antunovicsra.

Az elnök: Nem mondta, hogy miért haragszik rá?

A tanu: Mert erőszakos.

Vojnics József földbirtokos, akinek bajsai szállásán a nevezetes fogadás történt, kijelenti, hogy ő nem tud a fogadásról semmit. Ő, mint házigazda el volt foglalva és nem figyelte, hogy miről beszélgetnek.

Kovács Jenő scíför tanu hallott a fogadásról. Egyéb lényegeset a dologról nem tud.

Vojnics Juliska lényegtelen vallomást tesz.

Antunovics Györgyike, a vádlott nővére ott volt a bajsai kiránduláson. Látta, hogy az uton Antunovics és Anikó csókolóztak az autóban.

Vojnics Margit tanu tud a bajsai fogadásról. Ugy mondja el, amint a többi tanu.

„Akkor én már halott leszek”

Takács Piroska pár nappal az eset előtt beszélt Antunovics Józseffel és a mikor szóba került június 15-ike, azt mondta Antunovics: »Akkor én már halott leszek.« Miért, kérdezte a tanu? »Azért, mert kövösen megállapodtunk Anikóval, hogy meghalunk.«

Rukavina Ilona egy hivatalban dolgozott Lengyel Anikóval. Az esetről nem tud semmit, csak azt tudja, hogy Anikó mindig mondotta, hogy ki nem állhatja Antunovicsot. A bajsai fogadásról nem tud semmit.

Ezután még néhány tanut hallgattak ki, akik új momentumokról nem tettek említést.

Az orvosszakértő

Perazsics Bozsidar dr. törvényszéki orvos terjeszti ezután elő orvosi szakvéleményét. Ismerteti a boncjegyzőkönyvet, majd a vádlott sebesülését és ezután a vádlott beszámíthatóságáról és elmebeli állapotáról a következőképpen nyilatkozik:

»A vádlott épelméjű. Jelenleg és a vádbeli cselekmény idejében is akaratának szabad elhatározó képességgel bírt, de a vádbeli cselekmény idejében a szabad elhatározó képessége egy bizonyos mértékben korlátozva volt. Ez utóbbi véleményt indokollják a főtárgyalás adatai, melyek szerint a vádlott komoly és végzetes megnyilatkozásnak érezte szerelmét, a vádlott komolynak tartotta, amelytől nem tudott szabadulni, bár ezt megkísérelte. Erre a célra szolgált a erkvenicai utazásra is.«

Barta Antal dr. törvényszéki orvos mindenben csatlakozik Perazsics Bozsidar dr. szakvéleményéhez.

Amikor Crkvenicából visszajött, több ízben kérte az elhaltat, szavának visszavonására, amire az kijelentette, hogy adott szavát megtartja. Így tehát a vádlott nem tudott szabadulni a halál gondolatától, amellyel hónapokon át foglalkozott. Ezt a lelki terhet mérlegelve a vádlott terheltségével, azt állapítják meg az orvosszakértők, hogy a vádlott akaratának szabad elhatározása e ténye-

zök behatása következtében némlielg korlátozva volt.

Véget ért a bizonyítási eljárás

A bizonyítási eljárás befejezése előtt *Belies Radivoj* dr. védő indítványt terjesztett elő, hogy a tárgyalást napolják el és rendelje el a bíróság a vádlott újabb hosszabb ideig tartó orvosi megfigyelését.

Marusics Koszta ügyész ellenzi a védő indítványának teljesítését.

A bíróság nem ad helyt a védő előterjesztésének, mert elegendőnek tartja a törvényszéki orvosok szakvéleményét.

A védő a végzés ellen semmisségi panaszt jelent.

Pavlovics István elnök ezután — déli egy óraker — a bizonyítási eljárást befejezettnak jelenti ki, a főtárgyalást bekezesztli és folytatását szerda reggel 9 órára tűzi ki.

Képtelen krónika

A ZENEKAROK KÖZELHARCA itt zajlik le a szerkesztőség alatt minden áldadán este. Az egyik káfanát *Báránynak* hívják, a másikat *Beogradnak*, ezek néznek esténként farkasszemet és zenélik tönkre egymást kivilágos kivirradtig. A *Bárányban* cigányzene játszik, a *Beogradban* dzsesszbend. Az első féldőben még szabályszerűen folyik a mérközés, nemeslelkű hangversenynek gondolná a jóhiszemű kávéházi vendég, aztán elkezdődik az igazi attack. A cigány magyar nótát játszik, a szalonzenekar szalonzenét, vagyis *Bu-Lu* néger király induló megrohanja a békés magyar nótát, mintahogy a martalócok az alvó várost, erre *Bodrics Mihály* ur is megkongatja a vészharangot és olyan tüzes magyarba kezd, hogy a dzsesszbendnek befagy a lélegzete. A hangok összeakaszkoznak a korzó közepén, marják, tépik, harapják egymást és ebből olyan pokoli zenebóna támad, akár a rifkabil fronton. A dzsesszbend elsáncolja magát a hamishangok háta mögé és öt perc múlva csupa véres hanghullák borítják el a csatateret. A visszavonuló hangroncsok hemásznak a gyanúlan vendégek füleibe, szájába, a zsebébe bujnak, hogy holtbiztosan megsiketüljön tőlük az ember. És ez így megy végkimerültségig; persze sohasem a muzsika pusztul bele, hanem a vendég, ha boldog lenne végig ottmaradni. Mit tesz tehát ilyenkor a vendég, akinek kedves az élete? Megissza a feketét, elfelejt fizetni és elmenekül. Még csak vissza se néz, mert abban a pillanatban a torkának ugrik vagy egyúteg hamis hang, vagy egy főpincér: ez teljesen mindegy, mert ekkor már mindenképpen el van rontva az egész estéje.

GIBICELNI nemcsak a Lövdban, hanem a tóparton is lehet. Kinek gibicelnek *Palicsón*? A horgászoknak. A horgászoknak van egy hosszú nádpálcája, annak a végén egy hosszú zsinog és a zsinog végén egy kővér kukac, amely hivatalból van kirendelve. Ez a giliszta a halak legnagyobb csábítója; mint az ókori hajósoknak a szirének, ilyen veszedelmet jelentenek a halaknak a kukacok. Egy ügyes kukaccal öt halat is lehet fogni, ha éppen jókedve van a halnak, mert azért a hal se megy fejlel a falnak, illetve nem dől be minden ringy-rongy gilisztának. Tehát ez nem lélektanai értekezés a halakról és lelki bolyagaikról, hanem riport. Tehát:

A halász horgászott. Iksz ur, a javíthatatlan gibic a háta mögött állt és aktív volt. Vagyis ezt mondta:

— Nini, Balog ur, ön halászik?

— Pszt! — süvöltött egészen hátrafordított fejjel a horgász — halkabban beszéljen az istenért!

— Mért van úgy begyűlradva? — ordította Iksz és kedélyesen a vállára csapott a horgász, hogy az összes halak ingóságait hátrahagyásával elmenekültek a környékről.

A horgász halkán hátrarug. De a gibic elszántabb a cápánál is. Most jön

a sláger. Tippeket ad. Oktat. Studiroz, akár egy vén cethalász.

— Nem úgy kell tartani azt a horgot, — srégen fel, aztán merőlegesen be a vízbe, mintha véletlen lenne az egész. Mert a hal is megszapulja ám a veszélyt és kiragadja a pecázó ur kezéből a nádat. A halaknak persze eszük ágában sincs bekapni a horgot. Szépen lekosztolják a kukacot, aztán megrántják a spárgát: jöhet a menü második része.

— Látja! — ordít diadalmosan a gibic — pedzi már! — és kirántja vad

diadalal az üres horgot.

Igy megy ez ötször, tizenötször, míg csak jól nem laknak az összes éhes pontyok és kárászok. Aztán a halak fogják a hagyományos lyukas cipőt, bekapcsolják a horogra, még jól rá is kötik a cipőfüzével a biztonságra kedvéért és megadják a jelet, amire a boldog halász azt mondja: »bekapta a legyet!«

A többi már unalmas. Rendszerint a gibicnek török be a fejét. A szerencsés halász pedig hazament, vásárolt a fűszeresnél két heringet, sok hagymával.

t. l.)

Sztrájkba léptek az amerikai szénbányászok

Coolidge elnök nem vállalkozott a békéltetésre

Newyorkból jelentik: A szénbányákban hétjón éjjelkor közel negyedmillió bányász abbahagyta a munkát. *Filadelfiában* ötvenezer munkás sztrájkol és további száz-ezer fog csatlakozni. A hatóságok közhírré tették, hogy elegendő barnaszén van, még ha a sztrájk hónapokig is tartana.

Az optimista hivatalos jelentések ellenére a sztrájk már a második napon erősen érezteti hatását.

Eleinte arra számítottak, hogy az ellentéteket *Coolidge* elnök személyes közvetítésével sikerül elsimítani, azonban az elnök az utolsó pillanatban lemondott a békéltető tárgyalások vezetéséről.

A sztrájk ellenére teljes nyugalom uralkodik mindenütt. *Rombolás* seholsem történt, sőt a sztrájkvezetőség tízezer munkást jelölt ki a szivattyúk kezelésére, nehogy a bányákat a víz elöntse.

A bolgár király harca Cankovval

Boris állandó érintkezésben van az ellenzék vezéreivel Kielestedt a jugoszláv—bolgár viszony

A jugoszláv—bolgár viszony alakulását nagy érdeklődéssel figyelik beogradi politikai körökben. Bulgáriában súlyos konfliktus támadt a korona és a *Cankov-kormány* között és a bolgár hivatalos távirati ügynökség kommunikéje ellenére, amely szerint a *Cankov-kormány* a helyén marad, valószínűnek látszik, hogy *Cankov* rövidesen távozik a kormány éléről és a demokrata ellenzék jut uralomra.

A hivatalos bolgár távirati ügynökség három nappal ezelőtt jelentést adott ki arról, hogy *Boris* király spanyolnáthában súlyosan megbetegedett. Kiderült azonban, hogy *Boris király* egyáltalán nem beteg és *Cankovnak* az volt a célja, hogy a királyt izolálja. *Boris* királynak mégis sikerült *Malinovot*, a demokrata ellenzék vezérét kihallgatáson fogadnia és az ellenzék több más vezetőemberével is érintkezésben van. Beavattak tudni vélik, hogy a *Cankov-kormány* napjai meg vannak szám-

lálva és rövid időn belül *Malinov-kormány* alakul, amely a király intencióihoz képest a belső béke megszilárdítására fog törekedni.

A „Politika” szerint beogradi politikai körökben kínos megütközést keltett a bolgár kormány a jugoszláv jegyzékre adott hűvöshangu válasza, amely szerint a bolgár kormánynak semmi köze nincs a komitácisk akciójához. A belügyminiszterium a külügyminiszterium útján közölte a bolgár kormánnyal, hogy az utóbbi napok során a komitácisk golyójától megölt hatósági személyek hozzátartozói részére fejkenként egymillió dinár megtérítést követeli. Ezzel egy időben *Rákics* szófiai követ még más fontos elhatározások közlésére is kapott utasítást. Jól értesült politikai körökben az a hír, hogy a kormány nagyon éles jegyzéket küldött Bulgáriának, ezt a hirt diplomáciai körökben sem meg nem cáfolják, sem meg nem erősítik.

Az egyesült spanyol—francia flotta órákig ágyuzta a rifkabilok fedezékeit

Lázonganak a sziriai angol csapatok

Madridból jelentik: Az egyesült spanyol-francia flotta a marokkói partvidéken hevesen bombázta a rifkabilok hadállásait az *Alhucemasi* öböl körül. A hadihajók hétfőn éjjel kezdtek meg az ágyuzást és két óráig egytolytában tüzeltek, amivel a rifkabilok fedezékeiben nagy pusztításokat okoztak.

Ez az ágyuzás volt a kezdete a régóta tervezett hadműveleteknek *Alhucemasi* ellen. Valószínűleg a legközelebbi napokban spanyol csapatok jognak partra szállani *Sidi Drisnél*, hogy előkészítsék a szárazföldi hadműveleteket. Az ellenséges hadállások ágyuzásában francia és spanyol hadirepülőgépek is résztvettek.

Primo de Rivera hétfőn délután *Algezirasba* érkezett és ott tanácskozása volt *Jordana* tábornokkal, a spanyol haderők vezérkari főnökével és *Hallier* francia tengernaggyal.

Mint Fezből jelentik, a 19-ik francia hadtest Bahar környékén több ellenséges állást kardcsapás nélkül elfoglalt. Hír szerint *Abd el Krim*

személyesen veszi át a rifkabil csapatok vezetését. Számos törzs a francia győzelmek hírére elpártolt *Abd el Krim*től.

Mint Párisból jelentik, a sajtó nem tud részleteket *Painlevé* miniszterelnök és *Liautey* tábornagy tanácskozásairól s azzal vigasztalódik, hogy elhatározó döntés a jövő csütörtök előtt aligha fog esni, amikor össze van hívva a minisztertanács az *Elysée-be*. A *Journal* szerint egy pillanatig sem szabad arra gondolni, hogy *Liautey* visszahívják és helyébe mást küldjenek a hadműveletek vezetésére. de *Painlevé* miniszterelnök bizonvára közölte vele, hogy *Pétain* a marokkói hadszíntéren marad a hadműveletek befejezéséig, amelyekért kizárólag ő viseli a felelősséget.

Annak ellenére, hogy a sziriai helyzetről csak szórványosan érkeznek jelentések, mégis kiszivárgott az a hír, hogy az ottani francia csapatok soraiban lázongás tört ki és pedig akkor, amikor az algiri zászlóalj Szíriába megérkeztek.

A lázongás olyan nagy méreteket öltött, hogy valamennyi algiri zászlóaljat vissza kellett szállítani Algírba. Emiatt a francia csapatok sziriai helyzete még inkább súlyosbodott, mivel azóta semmiféle meg erősítést nem tudtak Szíriába küldeni.

Damaszkuszban a franciák igen szigorú intézkedéseket tesznek. Az uccákon folyton őrségek járnak, lövésre kész fegyverrel. Sok vezető sziriai házkutatást tartottak és számos letartóztatás történt. Ennek ellenére észrevették, hogy valamennyi uccasáron a druzok vezetői proklamációt ragaasztottak ki, melyben felszólítják a lakosságot, hogy csatlakozzék hozzájuk és üzze ki a franciákat. A házkutatások során többszáz embert letartóztatottak.

Miniszterek,

akik a divatnak is parancsolnak

Rendelet a tanítónők ruhájáról

A divat tudvalevőleg hatalmas ur, igazi nagyhatalom, amely a maga akaratát és parancsait rá tudja erőszakolni mindenkire, még a miniszterre is. Megesik ugyan néha, hogy egyesek lázadni mernek a divat mindenható zsarnokságával szemben, a lázadásnak azonban soha sem volt még eredménye. A mindenható Divat győzött.

Most a jugoszláv kormány indít harcot a divat ellen. Néhány nappal ezelőtt az igazságügyminiszter adott ki rendeletet, amelyben megtiltja, hogy a bíróságoknál s az igazságügyi hatóságoknál alkalmazott női tisztviselők dekoltált ruhát viseljenek. A példát követi most a közoktatásügyi minisztérium, amely megállapítja, hogy az iskolások és az inspektorok ismételt panaszt emeltek amiatt, hogy a tanító- és tanárnők az iskolában és az iskolán kívül is többször tulságosan rövid szoknyában, ujj nélküli és kivágott ruhában mutatkoztak. Erre való tekintettel a minisztérium elrendeli, hogy a tanítónők az uccán és az iskolában is csak olyan ruhában jelenhetnek meg, amely összhangban van állásuk komolyságával.

Ha most még a minisztérium gondoskodik arról, hogy fiatal tanítónőket nevezzenek ki, egész kellemes állás lesz — a tanfelügyelőség. Az ambiciózus tanfelügyelő az iskolában s az iskolán kívül is mércsikélheti a tanítónők szoknyájának s dekoltázsának hosszát.

Terjed

az angol matrözök és fűtők sztrájkja

Londonból jelentik: A matrözök sztrájkja a brit gyarmati kikötőkben napról-napra terjed. *Southamptonban* a tengerészek és fűtők szervezetei hétfőn kimondották a sztrájkot.

Az amerikai és az újzealandi kikötők felől készülő hajókat nem rakodták be és nem fűtötték. A *Majestic*, amelynek szerdán kellett volna 200 utassal Newyorkba indulnia, *Southamptonban* rekedt. Fokvárosban 13 nagy gőzös, köztük 2 személyszállító hajó vesztegel. Az árukat nem rakják ki.

Az ausztráliai kormány a parlamentben 17 óráig tartó ülés után a munkáspárt obstrukciója ellenére keresztül erőszakolt egy örvényt a hajózási sztrájk szabályozásáról. Az ausztráliai idegeneket ellenőrző rendőrség a matrözök szakszervezetének vezetői útján felszólította a bevándorolt angol tengerészeket, hogy jelenjenek meg és vegyék át a kiutasítási parancsot. Birmában az egész parisi és folyami hajózás megbénult a benszülött matrözök és fűtők sztrájkja következtében.

HIREK

A próféta szomorúsága

Próféta, én nem irigyellek!
Mint felleg a Sion-hegyet,
főnség borítja homlokod,
viharral szólsz és sziv helyett
Isten tábláit rejti melled!

Mérföldes ostorod kinyújtod
és végigversz a Tömegén,
csókolja szörnyű ostorod,
vihartól vert nyájként megyen,
nem lázad, bárha végig sujtod.

Máskor felnyulsz s a kék menyiboltot
varázsvessződdel megvered:
kegyelmek csodás napjain
az égi mámor megered,
a Tömeg issza, őrzöng, boldog...

Dicsőség szekerébe ültet
és harsonáz és glóriáz,
vonszolja tűzes szekered,
de jól vigyázz, jaj, jól vigyázz:
nem irigylem az üdvözültet!

Próféta, rab vagy mindörökre!
A szenvedés, a nevetés,
s az álmaid a Tömegé,
övé a gondolat-vetés
mit elhullatsz a véres rögre...

Mint óriás kíváncsi csillag:
ugy örködik házad felett
a Tömeg leskelő Szeme,
álfurja a házfedelet:
nem eft-e lázba földi illat...

Minden lépésed megvigyázza.
Nem tűzhetsz tűzes tulpánt
tavaszi kalpagod megé,
nem sírhatsz, ha valami bánt
és nem kószálhatsz furulyázva...

Nem állhatsz a tavaszi napra
fiatal daccal, meztelen,
levetve mázsás köntösöd,
hogy földből-sarjad, esztelen
föld-fia légy pár pillanatra:

azt ordítják, hogy rongy csalo vagy,
vennék a rágalom-szeget
s keresztre verve tégedet
szidnának, mint a részeket:
mert ember, közülük való vagy!

Próféta, én nem irigyellek!
Te csak suhogtasd ostorod,
nyiss uj kegyelmi csapokat,
de ne izeld ember-borod!!
Isten tábláit rejti melled...

Mécs László

*
— Jelena hercegnő visszatért
Párisba. Ljubljánból jelentik: Jelena
hercegnő, aki a királyi pár meglátogatására néhány nappal ezelőtt Blédbe
utazott, kedden Ljubljánán keresztül
visszatért Párisba.

— A román királynő átutazott
Suboticán. Mária román királynő
Párisból jövet, kedden délelben átuta-
zott Suboticán. A királynő inkognitó-
ban utazott és így nem volt semmi-
féle fogadtatás. A királynő rövid itt-
tartózkodás után tovább utazott Bu-
karest felé.

— A sarajevói legfelső bíróság
jóváhagyta a muzulmán-párt lap-
jának elkobzását. Sarajevóból je-
lentik: A legfelső bíróság kedden
jóváhagyta a muzulmán-párt lapjának,
a Novi Glasnik-nak elkobzását, amely
az első lapelkobzás volt az új sajtó-
törvény alapján. Az ügyészség ezzel
egyidejűleg igazgatás miatt eljárást in-
ditott dr. Behmen Mehmed, a lap
felelős szerkesztője ellen.

— Ki lesz a népszövetségi ülés el-
nöke? Genfből jelentik: Népszövetségi
körökben nagy érdeklődéssel tekintenek
a Nemzetek Szövetsége ülészaka és
különösen az elnökválasztás elé, amely-
nek két komoly jelöltje van. A franciák
a kanadai delegáció francia származá-
su vezetőjét, Dandurand-t szeretnék el-
nökönek, aki főleg avval nyerte meg a
franciák rokonszenvét, hogy — annak
ellenére, hogy egy brit dominiumot kép-
visel — beszédeit mindig francia nyel-
ven mondja és csak azután fordítja le
azonnal saját maga angolra. Más oldal-
ról Nansen Fridthjof jelöltsége mellett
foglanak állást. A híres tudós és ku-
tató különösen az orosz inszurgációval
kapcsolatban tanusított lelkes ember-
baráti munkájával szerezte meg széles
körök szeretetét.

— Benes nem megy Genibe. Prágá-
ból jelentik: Benes külügyminiszter sür-
gős helyi kormányügyek miatt nem
vehet részt a népszövetségi tanács ülés-
sén. A Népszövetség tanácsában Vav-
rečka követ fogja helyettesíteni. Benes
csak a Népszövetség rendes ülésére
utazik Genibe.

— Politika és közoktatás. Érdekes
döntést hozott az államtanács Sztanko-
vics Milutin tanító ügyében. Sztanko-
vics áthelyezése miatt botrányos jelenet-
ek játszódtak le a legutóbbi subotici
országos tanárkongresszuson. Sztanko-
vicsot, mint Davidovics-párti tanítót
Pribicevics ez év elején büntetésből
Beogradból áthelyezte Dajik pozsero-
váci kerületbeli kis faluba. Sztankovics
Pribicevicsnek ezt az intézkedését meg-
feleltette az államtanácshoz, mely —
mint most a hivatalos lap legújabb
száma közli — az áthelyezést meg-
semmisítette és Sztankovics Milutin
korábbi helyére, Beogradba visszahe-
lyezte és elrendelte a büntetés előtt é-
vezett írtelményeinek kiutalását.

— Károlyi Mihály perújításra készül
birtokelkobzása ügyében. Prágából je-
lentik: A prágai lapok szerint Károlyi
Mihály politikai barátai biztatására
megbízta budapesti ügyvédjét, hogy
birtokelkobzása ügyében perújítást kér-
jen. Károlyi Mihály állítólag Masaryk
cseh köztársasági elnök emlékirataival
akarja bizonyítani, hogy a háború alatt
a franciákkal és Amerikával folytatott
tárgyalásait alkalmával mindig hazája
érdekeit tartotta szem előtt, tehát nem
követett el hazaárulást.

— Seipel cífolja, hogy Zita ex-
királynétől ajándékot kapott. Bécsből
jelentik: A keresztényszocialista egye-
sülés ülésén Ramek dr. kancellár nyo-
matékosan megállapította, hogy az az
állítás, mintha hiányoznék az egység a
kormány és a keresztényszocialista párt
vezetősége között, alaptalan koholmány.
Seipel dr. pártelnök a legélesebb sza-
vakkal utasította vissza azt a hírt, mint-
ha ő a volt császárnéhoz valaha is bár-
miféle levelet írt, vagy tőle ajándékot
kapott volna.

— Meghalt a sentai szurkálás ál-
dozata. Sentáról jelentik: Gere Pál
sentai koresmáros, akit — mint már
megírtuk — Banjegla Péter földműves
késsel súlyosan megsebesített, kedden
délután belehalt sérüléseibe. Holttestét
szerdán fel fogják boncolni.

— Megnyitották a német szakszerve-
zetek nagygyűlését. Boroszlóból jelen-
tik: Hétfőn nyitották meg a német
szakszervezetek tizenkettedik nagygyű-
lését, amely hat napig fog tartani. A
megnyitás alkalmából a nagygyűlés
tagjai felkeresték Lassalle Ferdinánd
sírhátját. A nagygyűlésen megjelentek a
miniszterelnök, továbbá a birodalmi kor-
m és az állami kormány, a tartomány
és a városi hatóság képviselői. A kül-
földtről is számos vendég volt jelen.
Leipart elnök a nagygyűlést megnyitó
beszédében megemlékezett Ebert néhai
birodalmi elnökről. Geib államtitkár a
birodalmi munkaügyi miniszterium ne-
vében üdvözölte a nagygyűlést. Hertens
(Brüsszel), a nemzetközi szakszervezeti
szövetségnek, Douan pedig a genfi nez-
zetközi munkaügyi hivatalnak üdvöz-
letét tolmácsolta.

— Amerika nem engedi el Franciaor-
szágnak a háborús adósság kamatait.
Washingtonból jelentik: Hivatalos kö-
rökben hangsúlyozzák, hogy Amerika
legvégső eredményképpen két részre
osztja az adósságot: háborús és há-
boru utáni adósságra. A háborús adós-
ságból semmit sem szabad törölni.
Amerika vissza fogja utasítani még azt
a kérést is, hogy mint Belgiummal
szemben, úgy Franciaországgal szem-
ben is töröljék a háborús adósságok
kamatait. Másrészt Amerika valószí-
nűleg a Dawes-egyezmény alapelveit
ajánlja a francia tartozás rendezésénél.
Ez esetben Franciaországnak kötelez-
nie kell magát, hogy előre megállapí-
tandó index szerint törleszt. Hivatalos
körökben rámutatnak arra, hogy ebben
az esetben felmerül a francia kivitel
ellenőrzésének szükségessége. Ha kell,
Amerika kész kiviteli irodát felállítani
Párisban, amit azonban Franciaország
ugy érthet, mint a szuverenitása ellen
intézett támadást.

— Szabadkőművesek a francia-
német békéért. Baseltől jelentik: A
svájci szabadkőművesek rendezésében
Baselben szabadkőműves nagygyűlés ült
egybe, amelyen Németország, Csehszlo-
vakia, Hollandia, Spanyolország és Lu-
xemburg különböző nagypáholyai rész-
ről mintegy háromszáz kiküldött jelent
meg. A kongresszuson határozatot fo-
gadtak el, amely szerint a nemzetközi
szabadkőműves értekezlet ismételtén
kijelenti, hogy a szabadkőműveség
legnagyobb feladatát az európai béke
végleges helyreállítását tekinti és hogy
újabb az a célt tűzi ki, amelyet
már az 1902. évi brüsszeli nemzetközi
szabadkőműveskongresszuson jelölt meg
a világ feladatát: Franciaországnak Né-
metországgal megbékélését és kiengesztel-
telését.

— A beogradi magyar kereske-
delmi megbízott a szubotici kiállítá-
son. Dr. Szilágyi Géza beogradi ma-
gyar kereskedelmi megbízott hétfőn
megtekintette a szubotici kiállítást és
tárgyalásokat folytatott a magyar jugo-
szláv kereskedelmi forgalomban érde-
kelt szubotici vállalatok és üzemek
vezető személyiségeivel.

— Tűz a prágai Szent Miklós tem-
plomban. Prágából jelentik: Kedden dél-
ben a prágai Szent Miklós-templom re-
naissance-tornyából lángok csaptak ki
és a réztetejű torony belső gerendá-
zata elégett. A torony órájának javi-
tásán délelőtt munkások dolgoztak és
bizonyosra veszik, hogy egyik mun-
kás vigyázatlanul gyufát vagy cigaret-
tát dobott el és innen eredt a tűz. At-
tól félnek, hogy a torony a gerendák ki-
esése miatt be fog dőlni.

— Megszakadtak a német-orosz tár-
gyalások. Berlinből jelentik: Néhány
nappal ezelőtt, ugy látszott, hogy a né-
met-orosz kereskedelmi tárgyalás he-
fejezés előtt áll. Ezidő szerint azonban
a helyzet az, hogy két napon belül a
tárgyalás meg fog szakadni.

— A Winkle sörcsarnokbéli gyilkos-
ság epilógusa. A múlt év őszén Steta-
novics Prihocsenko Mihail orosz emi-
gráns szerelmi féltékenységből a novi-
szadi Winkle-féle sörcsarnokban való-
ságos vérfürdőt rendezett. Az ott mű-
ködő orosz zenekar hét tagját agyon-
lőtte. Ezzel a bűnüggyel Jevgyevics Do-
brosláv hírlapíró a Vidovdan című no-
vizsadi lapban oly modorban foglalko-
zott, hogy a noviszadi törvénysek el-
járást indított a hírlapíró ellen büntető
feldicsérese címén. Az ügyet ma tár-
gyalta a noviszadi törvénysek, amely
Jevgyevicset 600 dinár pénzbüntetésre
ítélte. Az ítélet ellen ugy az ügyészség,
mint a vádlott felebbezett.

— Kommunista letartóztatások Ro-
mániában. Bukarestből jelentik: A ro-
máni „vörös szindikátus” bizottság-
nak tizenhét tagját egy titkos össze-
jövétel alkalmával a katonai parancs-
nokszolgák rendelkezésére letartóztatták. A
bizottság tagjai kijelentették, hogy a
letartóztatás ellenére a szindikátus többi
tagjai fogják folytatni az agitációt.

— Kopenhágában tárgyalnak a len-
gyel és litván kiküldöttek. Kopenhága-
ból jelentik: Kedden kezdődött Kopen-
hágában a lengyel és litván kiküldöttek
tárgyalása. Vasilovszky miniszter, a
lengyel küldöttség vezetője, egy hir-
lapíró előtt kijelentette, hogy Lengyel-
ország politikája elsősorban a békére
irányul és ezért nem mulaszt el semmi
alkalmat, amelyben a maga részéről
hozzájárulhat Európa gazdasági hely-
reállításához. Legfontosabb feladat a
memeli kikötő ügyének rendezése, mert
ezt a kikötőt mesterségesen elvágták a
Nyemen lengyel medencéjében fekvő
természetes mögöttes vidékének kéthar-
madától. Az értekezleten kizárólag gaz-
dasági kérdések fognak szóba kerülni.

— Eljegyzés. Mariska Bruder Péter
Zimmer jegyesek Bačka Palánka—Se-
ki.

— Gyermeknek nem vásárolhatnak do-
hányt Szlovéniában. Mariborból jelentik:
Mariborban és egész Szlovéniában a
gyermekek körében annyira lábra ka-
pott a dohányzás, hogy a hatóságok is-
mét erősen figyelmeztették a do-
hánytözséket a ljubljana pénzügyi fő-
nökség 1921. évi rendeletére, amely
szerint tizenhét éven aluliaknak do-
hányt nem is csak akkor adhatnak el, ha
igazolják, hogy azt felöltötték számára
vásárolják.

— Játékbargangot lepleztek le Za-
grebban. Zagrebból jelentik: A rend-
őrség az Esplanade-szállóban játékbarg-
angot leplezett le, amely Golf Klub
néven szerepelt. A klub működési en-
gedélye dr. Gnjatics Radmilló volt
szubotici rendőrfőkapitány-helyettes,
Dickstein volt pistolette-es és egy
Massuran nevű foglalkozás nélküli egyén
nevére szült. A rendőrség az ügyben
megindította a nyomozást.

— Mexikói rablók megölték egy
francia földbirtokost. Newyorkból je-
lentik: A mexikói Pueblában rablók
meggyilkolták Maurer Róbert francia
származású földbirtokost. Lovasság ül-
dözi a rablókat.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter
Markovics Ivánt, a sentai állami járási
adóhivatal főnökét, Novakamizsára he-
lyezte át adóhivatali főnökönek.

— A tisztviselők és nyugdíjasok csak
október 31-éig követelhetik az államtól el-
maradt fizetésüket. Sentáról jelentik:
A pénzügyminisztériumtól a városhoz
hétfőn érkezett rendelet felhívja a nyug-
díjasokat és köztisztviselőket, hogy az
1925. évi augusztus—novemberi tizenket-
ted törvény 48. szakasza értelmében, ha
követelésük van az állammal szemben,
vagy nyugdíjuk még nincs elintézve és
kifizetve, elévülés terhe mellett 1925. év
október hó 31-ig nyújtsák be kérvényü-
ket az illetékes minisztériumokhoz ok-
mányokkal felszerelve, mert ha akár ké-
sőbb, akár hiányosan felszerelve nyújt-
ják be kérvényüket, azt elutasítják.

— Vizbefut két német miniszteri
tanácsos. Berlinből jelentik: Hétfőn
delelőtt Berlinben és környékén felhő-
szakadás volt. A Schwielow-tón a vihar-
ban elsüllyedt egy kis vitorlás, amelyen
Köchling dr. miniszteri tanácsos, vasu-
igazgató és Engel karlsruhei miniszteri
tanácsos ültek. Mindketten a vízbe
fultak.

— Szentán kétezerhátszáz földigénylő
jelentkezett. Sentáról jelentik: Az agrár-
reform miniszter rendefete értelmében
minden jelenkező földigénylőről a család-
di vagyon és nemzetiségi állapotáról
jegyzőkönyvet kell felvenni a rendőrség-
gen. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni
hogy a földigénylő volt-e büntetve, fi-
zet-e adót, maga műveli-e, vagy bérbe-
adja-e földjét. Az agrárrevíziós bizottság
e jegyzőkönyvek alapján fog dönteni a
földigénylők kéréséről. Kétezerhátszáz
földigénylőről vettek fel jegyzőkönyvet
és a rendőrség most vizsgálja felül a be-
mondott adatokat, hogy az agrárrevíziós
bizottságnak, amely már néhány nap-
mulva Szentán is megkezdte működését,
a felülvizsgált jegyzőkönyveket rendel-
kezésre bocsájthassa.

— Sztrájkba akarnak lépni a zagrebi klinika asszisztensei. Zagrebből jelentik: Az egyetem orvosi fakultásának klinikáján működő asszisztensek be akarják szüntetni működésüket, mert az asszisztensek, akiknek ezerháromszázötven dinár fizetésük és ellátásuk van a klinikán, azt az értesítést kapták, hogy négyezerötven dinárt kell fizetniük az ellátásért. A klinikán működő ötven asszisztens nyomban tiltakozó gyűlést hívott egybe, amelyen elhatározták, hogy ha a rendelkezést nem vonják vissza, lemondanak állásukról.

— **Balacet munka körben.** Szentáról jelentik: Günsz Gábor bádogosmester inasa, Novákovicz Koszta, Bergel Leó szesznyágykereskedő házfedelét segített hétfőn bádogni. Munkaközben behárgott az éjszaka bádoga, amelyik mély sebet ütött lábán, amikor pedig fájdalomában összesett, mindkét tenyerét schesítette meg súlyosan. Mentők szállították lakására, ahol orvosi kezelés alá vették.

— **A szovjet módosítja a védővámokat.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány vámreformra készül és hivatalos lapjában ismerteti a gyökeres újítások főbb eleveit. Ezek szerint a vámokat általában mérsékelni fogják és az eddigi védővámok helyett iparfejlesztő vámokat akar a gazdasági megbízhatóság meghonosítani. Csak a nyersanyagok kiviteli váma marad a régi, mert az orosz iparnak nagy szüksége van nyersanyagokra, ellenben a tömegcikkelt vámját lényegesen csökkenteni fogják.

— **Modern balettestély Szuboticián.** Krutsay Erzsé, a budapesti operaház tagja és Millos Aurél, a világhírű Laben-iskola tagja szeptember hó 8-án a Városi Színházban nagyszabású modern balettestélyt rendeznek. Az estély műsorán expresszionista, zenekülső, klasszikus, dekoratív és pszichoplasztikus táncok szerepelnek. A kitűnő táncos-pár estélyét nagy érdeklődés előzi meg.

— **Sulyosra fordult a szentai családi dráma áldozatának állapota.** Szentáról jelentik: A szentai családi dráma előidézője, Pecarszky Szilvó cipészsegéd állapotában lényeges javulás állott be úgy, hogy két héten belül az ügyészségi fogházba lehet szállítani. Dévics Boskónét, kinek Pecarszky fülébe lőtt, ma gyógyultan bocsátották el a kórházból. Pecarszkynek állapota a sebláz miatt annyira válságosra fordult, hogy életbenmaradásához nagyon kevésbé biznak.

— **Öngyilkosság.** Veliki-Kikindáról jelentik: Wolf Jakab kikindai földműves felesége vasárnap éjjel lakásuk padlásán felakasztotta magát. Tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

— **A szovjet amnesztiát ad az emigránsoknak.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány, amely a körülmények nyomása alatt mindjobban és jobban feladja szélsőséges elveit, avval a tervvel foglalkozik, hogy a forradalom évfordulóján, november 7-én általános amnesztiát adjon a külföldre menekült orosz emigránsoknak, akiknek száma körülbelül kétmillióra rug. A szovjetkormány azt reméli, hogy az emigránsoknak legalább a fele élni fog a lehetőséggel, hogy visszatérjen hazájába és ez kedvezően fogja befolyásolni a külföldi kormányoknak Szovjetországgal szemben való álláspontját is. A másik nagy haszna lenne ennek az intézkedésnek, hogy megszüntetné vagy legalább is nagyban csökkentené az emigránsoknak a szovjetállam elleni propagandáját.

— **Bűnvádi eljárás Juriga ellen Prágából.** Juriga és Tomane képviselő ellen a pozsonyi ügyészség bűnvádi eljárást indított, mivel Modorban népgyűlés alkalmával sértő módon nyilatkoztak a csehekről.

Tömör Angélat fölmentették

A kiviteli panama-pör utolsó fejezete — Eskütt Lajos terhelő vallomást tett volt barátja ellen — Az ügyész megnyugodott az ítéletben

Budapestről jelentik: A törvényszék Törekny-tanácsa kedden tárgyalta Tömör Angéla tanítónő bűnperét, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy mint Eskütt Lajos barátjának szerepe volt az ismert vesztegetésekben. Tömör Angéla, akit mint bünségédes helyeztek vád alá, fogadta a terhére rótt cselekményt és kijelentette, hogy valótlank az a vallomások, amelyek szerint ő Kenedi Györgytől vesztegetési pénzeket vett volna át és azokat Esküttől juttatta volna.

Az elnök: Kapott Ön pénzt a Kenedi-féle kiviteli engedélyek után?

Tömör: Nem kaptam. Szó sem volt arról, hogy kapjak. Eskütt nem is ígért nekem ebben az ügyben.

Az elnök: Ön hozta össze Eskütt Lajost Kenedivel?

Tömör: Nem, ők már régen ismertek egymást.

Az elnök: Nem is kért Ön Esküttől pénzt?

Tömör: Nem.

Az elnök: Ön ebben az időben már tudta, hogy Eskütt milyen ügyeket követ el a földművelésügyi minisztériumban?

Tömör: Igen, ekkor már tudtam, hogy a földművelésügyi pénzt gyűjtene. Úgy tudtam, hogy közeclokra. Mikor ezután a pénz után érdeklődtem, azt a feleletet kaptam Esküttől, hogy ezek a pénzek fekete pénzek.

A bíróság ezután felolvastatta a szövegben levő Kenedi Györgynek a vizsgálóbíró előtt tett vallomását.

— Tömör Angélat — mondja a vallomás — Eskütt küldte hozzám, hogy van-e szükségem kiviteli engedélyekre. Én a marhakiviteli engedélyeket visszautasítottam, 1921 augusztusában újabb felkeresett Tömör Angéla és vetőmagkiviteli engedélyeket ajánlott. Ezt is vissz-

utasítottam. Amikor végül létrejött közöttünk az egyezés, akkor 20 fillért lealkudtam a kilogramonkénti kijárási díjból. Eskütt azt mondta, nem lehet alkudni, mert ez a 20 fillér Tömör Angélanak jár.

Ezután Eskütt Lajost hallgatták ki, mint tanút. Eskütt lovatlanul terhő vallomást tett Tömör Angéla ellen és megerősítette Kenedi írásbeli vallomását. Szembesítéskor Eskütt oda fordult Tömör Angélához — aki közben férjhezment — és így szólt:

— Igenis, a kijárási összeg ki volt kötve és úgy a marhakiviteli ügyben, mint a vetőmag ügyben ön a pénzeket meg is kapta, fel is vette.

— **Nem igaz!** — jelentette ki Tömör Angéla.

Eskütt Lajos az ügyész kérdéseire elmondta, hogy a párkassza részére gyűjtötték a kilogramok után az egykoronát, Tömör Angéla pedig tíz fillért kapott soronként.

A védő és az ügyész a bizonyítás kiegészítését kérték, azonban a bíróság ennek nem adott helyet. Szünet után kihírdették az ítéletet, amely szerint Tömör Angélat felmentik a vád alól, azzal az indoklással, hogy az ingadozó tanuvalomásokból csak az volt tényként megállapítható, hogy Tömör Angéla adta át Kenedinek Eskütt Lajos üzenetét, hogy a vetőmagkivitel aktuális. Nem volt megállapítható azonban, hogy Tömör Angéla ezt az üzenetet anyagi érdekből adta volna át. Magabavéve azt, hogy Tömör Angéla lehetne jelente a vetőmagkivitel, ez még nem állapítja meg a bünségédes minőséget. Tömör Angélat tehát fel kellett menteni.

Az ügyész meglepetésszerűen megnyugodott az ítéletben, amely így jogerőssé vált.

— **Nyolc évi börtön egy kancsó víz miatt.** Beogradból jelentik: A beogradi törvényszék erős felindulásban elkövetett emberölés miatt nyolc évi börtönre ítélte Todorovics Sztipán kömüvest, aki néhány hónappal ezelőtt két baltaütéssel agyonverte házigazdáját, Szokolovics Kosztát, Todorovics, aki rossz viszonyban volt házigazdájával, ittas állapotban tért haza majd a folyosóra ment ki egy kancsó vizért, de Szokolovics nem engedte őt a vízvezetékhez. Az ittas ember erre haltat ragadott és azzal fejbevágtá Szokolovicsot, aki nyomban meghalt. A vádlott az ítélet ellen fellebbezett.

— **Tüntetőgyűlés Sidneyben a sztrájkoló tengerészek mellett.** Sidneyből jelentik: Hétfőn Sidneyben tüntető gyűlést tartottak a sztrájkoló brit tengerészek mellett. A tüntetésen tizenötezer ember vett részt. A sztrájkolapra tetemes összeget gyűjtöttek. Több angol gőzösnek a sztrájk ellenére is sikerült kifutni ausztráliai kikötőkből.

— **Nyugdíjazott tanítók.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium Szaniter Kornél torzsai, Dér Katalin csantavéri, Kvacsali Lyudmilla petrovselői, Dimics Lázár noviszadi, Szmertana Gusztyáv kiszácsi, Trér Malvina priglevecaszentiváni, Leszmaiszter Antal odzsácsi, Trajkovicz Riszto zemuni, Majszki Zorka tovarisevői tanítókat, illetve tanítónőket nyugdíjazta. A megüresedett tanítói állásokra a közoktatásügyi miniszter főleg délszerbiai tanítókat nevezett ki.

— **Megegyezés a Hohenzollernnek és a porosz állam közötti perben.** Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung megbízható forrásból jelenti, hogy a porosz állam és a Hohenzollern-család között az utóbbi napokban egyezés jött létre. A kiegyezést, mely igen kedvező a Hohenzollern-családra, több per előzte meg, amelyek nagyrészt a porosz állam elvesztette.

— **Észak-Angliában hallgatták rádió a gráci hangversenyt.** Londonból jelentik: Nemzetközi rádiókíséletek vannak most Angliában és hétfőn éjjel kor jelentették az észak-angliai Carlisle helységről, hogy ott egy tanítónak sikerült Grácot bekapcsolnia. A gráci hangverseny tisztán hallatszott.

— **Segély a Tanítók Házának.** Somborból jelentik: A sombori kerületi iskolaszék 125.000 dinár segélyt szavazott meg a beogradi Országos Tanítók Háza javára. A segélyt már átadták Beogradban a Tanítók Háza vezetőségének.

A Haggibor sentai sportegylet alakuló közgyűlése. Szentáról jelentik: Kedden tartotta a szentai Haggibor sportegylet alakuló közgyűlést. Elnök lett Bergel Leó, alelnökök dr. Stösszel Ernő, Nemmami Izsó, Weisz Dezső, pénztáros Pellák Leó, titkár Rosenfeld György, jegyző Friedmann Aladár, ellenőrök Rosenfeld Baba és Löwinger Jenő. A közgyűlés tizenkét tagú választmányt is választott.

— **Colonna hercegnő titkára és vezetője turistauton lezuhant a hegyszakadékba.** Innsbruckból jelentik: Az Ortler hegycsoportban, a Tabareta csúcson két halálos turista-szerencsétlenség történt. Colonna herceg titkárával, Giulinnel, Milánóból jött turistaura és két vezető fogadott, Pinggera Rudolfot és Józsefet, hogy megmásszák a Tabareta csúcsot. Elő ment a herceg Pinggera Rudolfal és mikor már fölértek, egy nagy szikla meglezült a lábuk alatt és lezuhant. A szikla magával rántotta a mélységbe Giulinit, aki a kötélnél fogva a turistavezetőt is lerántotta a hegytetőről. Háromszáz méter mély hegyszakadékba estek és összezuromt tagokkaloltan kerültek el. Colonna herceg a másik turistavezetővel sietve leszállt a hegycsúcstól, hogy mentőexpedíciót hozzon, amely azután a két holttestet nagynehezen felhuzta a mélységből.

— **Beiratkozások a szubotici városi zeneiskolába.** A szubotici városi zeneiskolában a beiratkozások szeptember elsején kezdődtek meg. Beiratkozni lehet 9—12 óráig a zeneiskola igazgatóságánál. Évi tandíj hatszázötven dinár.

— **Halálos autószerencsétlenség Dubrovnikban.** Dubrovnikból jelentik: Hétfőn este egy postautó nyolc utassal nekiment egy távirópóznának. Az autó felborult és utassait maga alá temette. Egy kereskedő nyomban meghalt, a többi utasok, köztük Trajonovic disszidens Radics-párti képviselő, életveszélyesen megsebesültek.

A Bárány-szálló helyiségeiben szeptember 3-ikától, csütörtöktől kezdve esteként tánc lesz. Minden szombaton táncverseny.

A Lloyd éttermeiben kitűnő italok és ételek olcsó áron kaphatók. Izletes házi konyha.

Dr. Balog Ernő rendeléseit újból megkezdte. Lakás: Aleksandrova ul. 15.

LEGUJABB ŐSZI FÉRFI ÉS NŐI DIVATLAPOK
nagy választékban
Angol, francia, német és olasz kiadások
VIG
KÖNYVKERESKEDÉS SUBOTICA

Igy ragad a légyfogó
AEROXON
szeggel.

A legjobb légyfogó a világon! Minden üzletben kapható.

Hölgyek!

Ne felejtsek el, hogy a szépséget az arc üdesége adja meg és ez csak úgy érhető el, ha „VISAGINE ADELINA PATTI” arctejet, használ. Üvegje 30 dinár. LABORATOIRE „ADELINE PATTI” PARIS. Főképviselet Jugoszláviára ZAGREB, GAJEVA ULICA 8

KINTORNA

• • •

Egy ur a kávéházban ül és újságot olvas. Hirtelen észreveszi, hogy a szomszéd asztalnál ülő ur átnyul és elemeli az előtte fekvő aranykeretes pápaszemet.

— Uram, — szól rá — az az én szemüvegem.

— Pardon, — mondja a másik — azt hittem, hogy az én esernyőm.

*

Egy gazdag, de izraelita vallású noviszádi nagykereskedőhöz, aki igen elfoglalt ember, beállít egy szegény zsidó és így szól:

— Kohn ur, azért jöttem, hogy gyűjtson gyertyát, mert ma van az apja halálának az évfordulója.

Kohn ezért megjutalmazza a szegény zsidót, mire az eltávozik. De nyolc nap múlva megint beállít:

— Kohn ur, ma van az apja halálának az évfordulója.

Kohn megint megjutalmazza. Nyolc nap múlva a szegény zsidó megint ugyanazzal a figyelemmel állít be és megint jutalmat kap.

Eltelik két hét és a szegény zsidó újra megjelenik:

— Kohn ur, ma van a kedves mamája halálának az évfordulója.

Kohn újra megjutalmazza, mire a zsidó nyolc nap múlva újra jön:

— Kohn ur, ma van az édesanyja halálának az évfordulója.

Erre így szól Kohn:

— Nézze maga gazember, hogy minél hamarabb kinn legyen innen. Mert három apám az még csak lehetett, de két anyám biztosan nem volt.

*

Két ur találkozik a pályaudvaron.
— Honnan jössz? — kérdi az egyik.
— Egy művészeti utazásról.
— Mi az, hogy művészet?
— Jegy nélkül utaztam Zagrebtól Szubotícáig.

KÖZGAZDASÁG

• • •

A suboticei kiállítás paprikadíjazása. A suboticei kiállítás zsűrije a paprika-kiállítások közül arany oklevelet ítél Dénés Testvérek cégnek Horgos, Első Horgosi Paprikamalom R. T., Was és Társai Horgos, valamint Fuchs és Társai cégnek Subotica. A zsűri tagjai Imhoff József, Komor József, Horváth Sándor és Puskás Sándor voltak.

A gyárosok szövetsége a külföldi szakmunkások tartózkodási engedélyéért. Beogradból jelentik: A gyárosok szövetségének beogradi központjának megbízottai kedden délelőtt határozati javaslatot nyújtottak át a szociálpolitikai miniszternek, akit arra kérnek, hogy tegye lehetővé a külföldi szakmunkások itt tartózkodását. Az utóbbi időben a szociálpolitikai minisztérium több külföldi szakmunkásnak nem adta meg a tartózkodási engedélyt, ami néhány üzem bezárását vonta maga után. A szociálpolitikai miniszter kijelentette, hogy a gyárosok kérését a lehetőség szerint teljesíteni fogja.

Nagy áresés a becskerekéi gabonapiac. Becskerekéről jelentik: A becskerekéi gabonapiac a legutóbbi napokban ismét nagyobb mértékben esett a buza ára. A keddi hetipiacon a nagy kínálat folytán csak 235—240 dináros áron történtek eladások, kizárólag csak kisebb tételekben, mert az exportőrök és malmok még mindig tartózkodnak a vételtől. A tengeri ára is 180 dinárról 175 dinárra esett. A keddi napon jelent meg először a hetipiacon az új

csöves tengeri, amit duplaméterenkint 120 dináros áron kínálnak, tehát 50 dinárral olcsóbban, mint a múlt évben először felhozott csövestengeri. Az irány-

zat egyébként teljesen lanyha. A forgalom a keddi piacon buzában 1400 métermázsát, tengeriben 200 métermázsát tett ki.

SPORT

Negyven vajdasági atléta indul az országos bajnokságokban

Legtöbb számban vajdasági versenyző a favorit

Velikibeckerekéről jelentik: Jugoszlávia 1925. évi országos atlétikai bajnokságait — mint ismeretes — szeptember 12-én és 13-án tartják meg Becskerekben. A versenyt az atlétikai szövetség megbízásából a vajdasági atlétikai alszövetség rendezi és az előkészületek már is olyan stádiumban vannak, hogy a verseny olyan külső keretek között fog lefolyni, amelyet még sohasem látott a jugoszláviai sportközönség. Alexics Bogolyub polgármester vezetése alatt 120 tagú rendezőség végzi az előkészítés munkáját, míg a sportbeli rendezés előkészületeit Markovics H. Lipót, az atlétikai alszövetség titkára intúzi nagy hozzájárulással. A verseny nevezési határideje már lezárult: a *Vajdaságból nem kevesebb, mint negyven atléta nevezését adták le az egyesületek és a benevezett vajdasági atléták összesen csaknem százszor fogják startolni, hogy megszerezzék a szalagos bajnoki érmeiket.*

A vajdasági gárdában természetesen Becskerek dominál, de elküldik a bajnoki versenyre legjobbjait Szombor, Szubotica, Novisad és Velika-Kikinda egyesülettel is. A nevezettek névsorából megtalálunk mindenkit, aki az országos atlétikai életben eddig már nevet szerzett magának. Mindössze két jelesebb vajdasági atléta távollétét kellett sajnálatos megállapítanunk: a *Miskovicset*, a 800 méteres országos bajnok és rekordert (2 p. 03.8), aki talán örökre lemondott a versenyzésről egyre kiújuló vesebántalmi miatt és *Hirschenbergerét*, a becskerekéi Kadima fiatal, nagyon tehetséges magas és távolugróját, aki egyetemi tanulmányai miatt fog hiányozni a salakról.

A becskerekéi Obilics teljes kitűnő gárdája teljes számban indul a versenyen. A klub a következő nevezéseket küldötte be: Ambrózi suly-, díszkosz-, kalapácsdobás: Jovanovics suly-, díszkoszdobás, magasugrás: Szenesi 100 m., 200 m. futás; Bogojevics 100 m., 400 m. futás, rudugrás; Bodgradszki 100 m., 110 m. gát; Betrink 100 m. távolugrás; Bence 400 m., 800 m.; Neducsin 400 m.; Rudnyanin 800 m., 1500 m., 5000 m.; Martinov 1500 m.; Mojics Milorad magasugrás, díszkoszdobás; Csobics 3-as ugrás; Cvejanov rudugrás; indítja még az egyesület 4x100-as (Szenesi, Bogojevics, Bence) stafétáját. A női számokban Perics, Nagyvinzskin, Török, Lazareva, csaknem minden beneveztek. A Kadima SK (Velikibeckerek) is szép számmal nevezte atlétáit, akik valamennyien fiatal erők: Reisz 100 m., 200 m.; Váradi

A bajnoki szezon előtt. A szuboticei alszövetség területén vasárnap kezdődnek meg a futballbajnokságok, amelyekre valamennyi egyesület nagy előkészületeket tett. Az előkészületek ellenére is azonban a csapatok, egy-kettő kivételével — mint ahogy a szezonelőtti mérkőzéseken tapasztalhattuk — rendkívül rossz formában vannak, úgy, hogy szép sportot legalább is szezon elején nem igen várhatunk sem a szuboticei, sem pedig a többi csapatoktól. A legnagyobb győzelmi eséllyel mégis a Bácska indul. Játékosai kivétel nélkül fit-kondícióban vannak. A Bácska mellett még a SAND jöhet számításba, noha a csatársora nem a legegészségesebb. A szuboticei csapatok közül a

100 m. távolugrás, 3-as ugrás: Szarvas 100 m., Spitzer 200 m., Baden 400 m., Dániel 1500 m., Turu magas-, távol és 3-as ugrás, Trajkovics sulydobás, végül 4x100-as staféta (Szarvas, Spitzer, Váradi, Reisz). A becskerekéi ZsAK-Szlávia a férfiversenyekben csak bajnokatlétiát Teleszkót nevezte a magas-, távol-, 3-as és rudugrásban, míg női gárdájából neveztek: Kerekes magas-, távolugrás; Ambrózi Katica 60 m., 100 m. magasugrás; Ambrózi Paula 60 m., 100 m.; Schubertné díszkoszdobás, sulydobás.

Novisadról a Juda-Makkabi nevezett: Miskolci 800, 1500; Szücs Mancsi suly, távol, 60 m., 100 m.; Schwartzberger Rózi 60 m., 100 m. A szuboticei Bácska nevezésel: Vujkovic Vécó 100 m., 200 m. és Stipics Antal 200 m., 400 m. Szombori Sport: Plavics gerelyvetés; Adamovics 500 m. futás, végül a kikindai AC Srbiya benevezte Tangl 800 méterre.

Bár az ország többi alszövetségénél eszközölt nevezéseket még nem ismerjük, az idén elért eredmények alapján bátran következtethetünk arra, hogy a vajdasági atléták a legszebb kildatásokkal vesznek részt a versenyen és a bajnokságok több mint felét valószínűleg haza is viszik. A dobószámokban Ambrózinak klubtársa Joanovics lehet ellenfele; a két kiváló atléta osztozni fog a bajnokságokban, bár jó eredményre a sportszerűtlenül közbeiktatott varsói tura miatt nem számíthatunk. Ugyanez akadályozhatja Szenesit is képességei kifejtésében a zagrebi rövidtávúfutásokkal együtt. Teleszkónak már kisebb a konkurrenciája a távolugrásban, de a többi ugrószámot valószínűleg Zagreb nyeri. Bence rendes körülmények között verhetetlen, kérdés azonban, hogy tehetsége pótolhatja-e a tréninghiányt. A 800-on talán a kikindai Tangl vagy a novisadi Miskolci vehetik át Miskovic örökét, 5000 méteren Odanovics a legjobb, a gerelyvetést pedig aligha viheti el valaki Plavics előtt. A stafétákban a becskerekéi Obilics és a Zagrebi ASK között lesz öldöklő küzdelem. Helyezkedésekre a fentiekben kívül is sok vajdasági atléta számíthat.

A női versenyzők közül a Vajdaságban legjobb Perics, noha valószínűleg nem indul, de még az ő részvétele mellett is csak helyezéseket remélhetünk a kiváló szlovén női atléták mellett, a ZsAK-Szlávia egyébként sokat remél Schubertné szereplésétől. Az országos bajnoki viadaltól népes mezőnyök gyönyörű küzdelmét várjuk, de attól tartunk, hogy a rekorddöntések bentmaradnak válogatot atlétagárdának varsói utazásában.

Sport, SMTC és a ZsAK játékosain erősen meglátszik a tréninghiány. Hasonló baj van a szombori csapatoknál is. Sem a Sportnak, sem az Amateurnek nem lehet reménye a sikeres szereplésre. A kulai csapat formáját nem ismerjük, ugyszintén az első osztályba most felkerült Verbászi SC játéktudását sem. Tekintettel azonban arra, hogy a másodosztályból előléptetett csapatoknál több az ambíció, valószínű, hogy egy a kulai, mint a Verbászi játékosok teljesen felkészülten várják a szezon megkezdését. A vasárnapi bajnoki mérkőzések közül csak egyet játszanak le Szubotícán. Az SMTC a Verbászi SC-t látja vendégül. A mérkőzést az teszi érdekessé, hogy a jóképességű

verbászi csapat ezuttal fog bemutatkozni Szubotícán. A mérkőzés kimenetele teljesen nyit. Szombornak már nagyobb sportprogramja lesz vasárnap. Az Amateur a Bácskát, a Sport pedig a Szuboticei Sportot fogadja. A Bácska győzelme biztosra vehető, míg a két Sport közötti mérkőzés kimenetele nyit. A ZsAK Kulán fog játszani. A győzelemre a Kulai SC-nek van nagyobb esélye.

TŐZSDE

• • •

A dinár külföldi árfolyamai 1925. szeptember 1.

Zürich deviza 9.225.

Budapest deviza 1270—1278, valuta 1250—1272.

Prága deviza 60,30—60,80, valuta 60—60,50.

Berlin deviza 74,95—75,15 milliárd márka, valuta 74,3—74,7 milliárd márka.

Bécs deviza 1263,25—1267,75, valuta 1264—1270.

Trieszt deviza 47—47,10

London deviza 272.

Zürich, szept. 1. Zárlat: Beograd 9.225, Páris 24,25, London 25.0675, Newyork 516,75, Milánó 19,55, Amsterdam 208, Berlin 123, Bécs 0.007275, Szófia 3,65, Prága 15,30, Varsó 92,50, Budapest 0.007265, Bukarest 2,55.

Beograd, szept. 1. Zárlat: Páris 263,75, London 272,135, Newyork 55,90, Brüsszel 254, Milánó 214, Amsterdam 22,57, Berlin 1335, Bécs 7,89, Szófia 40, Prága 166,10, Budapest 7,90, Geni 10,8575, Bukarest 27,75, Szaloniki 85.

Zagreb, szept. 1. Zárlat: Páris 265—269, London 271,43—273,43, Newyork 55,575—55,175, Amsterdam 2248—2268, Berlin 1328,25—1338,25, Bécs 785,75—785,75, Trieszt 213—215,50, Prága 164,93—166,93, Budapest 786—796, Zürich 1081,75—1089,75.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 1. Buza: 3 vagon bácskai 252,50 dinár, 2 vagon bácskai 77—78 kilós 2%-os 255 dinár, 5 vagon szerémi 240 dinár, 40 vagon bánáti 78 kilós 2%-os Tisza hajóállomás 272,50 dinár. Árpa: 1 vagon bácskai 64—65 kilós 185 dinár. Zab: 4 vagon bácskai 155 dinár. Bab: 5 vagon szerémi Dunahajó 255 dinár. Korpa:

Budapesti terménytőzsde, szept. 1. A budapesti piacon nyitáskor 370.000 koronával, vagyis a tegnapi 2500 koronával olcsóbban van árukinálat tiszai buzában, 365.000 koronával kínálják a buzát. Rozsot a tegnapi középárfolyamon vagyis 260.000 koronával kínálják. Nyitáskor a vételkezdő hiányzik. A lisztpiacon sincs semmi változás.

Budapesti értéktőzsdén az irányzat a tőzsdeidő folyamán valamivel javult, zárlatkor az irányzat megszilárdult.

Csikágói gabonátőzsde, aug. 31. Buza szeptemberre 153,875, buza decemberre 153,125, buza májusra 157,625, Tengeri decemberre 82,375, tengeri májusra 86,25, Zab szeptemberre 37,625, zab decemberre 41,25, zab májusra 45,125. Rozs szeptemberre 88,75, rozs decemberre 95, rozs májusra 100,875.

Newyorki gabonátőzsde, aug. 31. Buza 165,875—168,875, Tengeri 105,125. Az irányzat buzánál tartott, tengerinél egyenletlen.

LISZT

7322

zsakjegyeket és egyéb nyomtatványokat legelőnyösebben szállít: BERKOVITS-NYOMDA, KULA.

NYILTTÉR.

Üzlethelyiségek a főtéren örökáron eladók a Rudics-utcában. A helyiségeket jelenleg a következő cégek bérlik: Unger cipész, Krausz divatárus, Živojin vendéglős, Réti rőfös, Bányai bádogos, Streisinger bőrös, Deutsch rövidárus, Weinert fodrász, Ausländer mészáros. — Előnyös feltételek. Bővebbet **Földes ruhaüzlet Subotica.**

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOMAT

nagy forgalommal tudom csak nívón tartani. Hogy ez elérhető legyen, áraitam teljesen leszállítottam. Tegyen vételkísérletet. **BALOG LINA SUBOTICA** Bárány szálló mellett. Naponta friss élővirág kapható!

DIÁKOK SZÜLEINEK

KÖZÉPISKOLAI MAGÁN- és RENDES TANULÓK!

A „HAJDUKOVIĆ” magángimnázium tanárai ez évben is előkészítik a diákokat és diáklányokat a gimnázium minden osztályára és minden tantárgyból. A beiratkozások az őszi tanfolyamra, vagyis azok részére, kik **januárban** vagy **júniusban** ohajtanak vizsgálni, megkezdődött és **szeptember 28-ig tart**, amikor már megkezdődnek az előadások. Az iskolában a következő tanfolyamok vannak:

1. **Magántanulók (nők)**, akik magánúton a gimnázium egy vagy több osztályából ohajtanak vizsgálni, hogy így elvesztett tanulási idejüket pótolják.
2. **Magántanulók (nők)**, akiknek nincs elegendő iskolai képzettségük és arra most szükségük van.
3. **Magántanulók (nők)**, akik állami vagy magán-szolgálatban állnak és hiányos iskolai képzettségük folytán existenciájuk nincs biztosítva, egy tanfolyam (4–5 hónap) elvégzése után több gimnáziumi osztályról is vizsgázhatnak.
4. **Rendes tanulók (nők)**, akik valamely ok folytán elvesztették egy iskolai évet, ebben az intézetben ezt rövid idő alatt pótolhatják.
5. **Rendes tanulók (nők)**, akik szakiskolát végeztek, ebben az intézetben magánvizsgálatot tehetnek.
6. **Tanulók, iparosok, tisztviselők és háziak**, akik gimnáziumi végzettséget ohajtanak, rövid idő alatt vegyiparvitványt nyerhetnek.

Minden tanuló(nő) a tanfolyam végén állami tanárokból álló bizottság előtt vizsgát tesz, a vizsgabizonyítványok mindenben egyenrangúak az állami gimnáziumok bizonyítványával.

Kizárólag legképzettebb szakértők működnek, úgy hogy minden szorgalmas tanuló(nő)nek az eredmény biztosítva van.

Felszerelés elismerten legjobb. Feltételek nagyon kedvezőek.

Lakásról (ellátással vagy ellátás nélkül) a vidéki tanulóknak az igazgatóság gondoskodik.

Részletes felvilágosítással szolgálunk. Beiratás minden nap.

D. Popović Beograd Milutinova ulica 34.
(Čubura) Telefon 16–63.

ELADÓ

- 2 „Praga” teherautó 3 1/2 tonnás, gummi-kerekekkel
- 1 „Büssing” teherautó 3 1/2 tonnás, vaskocsi
- 1 „Stöwer” teherautó 5 tonnás, a kocsi: kompletten felszerelve üzemképesek.
- 1 „Puch” személykocsi Type VIII., a legjobb állapotban, villanyvilágítással, teljesen üzemképes.
- 1 „Puch” benzín-agregát, majdnem új, keskeny nyomtávra.

Ivan Šiška parkettgyár, Ljubijana
Metalkova 4.

Pezsgőgyár eladás

A Hinkel János-féle kraljev-bergi (Bácska Subotica közelében fekvő) jóhírnevű pezsgőgyár teljes felszereléssel, készárúval és fegyártmányával együtt eladó. A gyártelephez 4 hold föld tartozik; szükség esetén a mellette lévő nagyobb szőlőtelep is megvehető. A felszereléshez tartoznak a pezsgőgyártáshoz szükséges legmodernebb gépek, pumpák, pálinkafőzde és borleparló készülékek, stb. Ugyancsak a gyárral együtt eladók összesen: 1900 hektoliter irtartalmu, részben transport, részben láger hordók, 20.000 darab üres pezsgős és butélias üveg, végül 8000 üveg kész pezsgő és 9000 üveg félig kész (félgyártmány) pezsgő. Az eladás 1925. évi szeptember 3-án délelőtt 9 órakor fog a suboticei Aranybárány-száló éttermében nyilvános árverés útján foganatosítani, melyre a venni szándékozók ezúttal meghívottak. A gyártelep, annak felszerelése és raktárai az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető
Dr. Bárdos Izsó suboticei ügyvédnél,
Subotica, 1925. augusztus hó 28.

Hinkel János pezsgőgyárának értékesítésével megbízott hitelező bizottság

7367

Kapható nálunk

Bohn-féle zombolyai
Bohn-féle kikindai
Sima kanizsei
Apatini apró

cserép

Varga és Racsmány fakereskedők Aleksandrovo
(Sándor község) Telefon 827.

7434

VATTA

paplannak és szabóknak kis-esinyben és nagyban

ZAGREBAČKA INDUSTRIJA POPLUNA

M. JUNGWIRTH I DRUG

Vlaška ul. 92. ZAGREB Telefon 28–39.

5878

ÁRA 2 DINÁR

ÁRA 2 DINÁR

„A MAI NAP”

a magyarországi demokratikus ellenzék szócsove

7410

Mindig friss, jól informált, kitünően szerkesztett és olcsó.

VÁSÁROLJON 1 PÉLDÁNYT ÉS MINDENNAP MEGVESZI.

Kapható egész Jugoszláviában, minden újságárusnál és a vezérképviselőnél:

Medjunarodni Prometni Novinski i Oglasni zavod d. d.
suboticei fiókjánál

Kérjen mutatványszámot

Kérjen mutatványszámot.

Az igen tisztelt érdekeit kereskedő urak tudomására adjuk, hogy **vezérképviselőnk a mai napon**

A. MAYERHOF

optikus urnak Subotica, Aleksandrova ul. 9. szám adtuk át, hogy t. vevőinket közvetlen kielégithessük. „Taifun” „Bora” stb. viharálló gyújtókból valamint **Auermetall** tűzkőből állandó nagy raktárt létesítettünk, úgy, hogy fentiekből minden nagyság és mennyiség állandóan gyári áron kapható.

Tisztelettel

TREIBACHER CHEMISCHE WERKE A. G.
WIEN

7304

PATKÁNINGYÁR

(1814. v.)

Patkányirtószer

Reitter Oszkár vel.-becskere nyug. főkapitány nagyszé. u. tálmánya.

Doboz 15 dinár

Fő-elárusítója:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank Rt.) Vel.-Bečkerek

Vizsonteladók Subotican

He zli drogeria és

Kurtek Miloš vegyeskereskedés

Jótál és a biztos eredményert

Nyilas és Csajkás

óras, ékszerész és vésnök

Subotica, 3851

Strossmajerova ul. 7. Huspin

Aranyat, ezüstöt és drágaköveket veszünk és eladunk.

72 5

Stein és Schreiber vas-

nagykereskedésében

Novisad 2 jó házból

való fiu inasnak, vagy

négy középtisztoát vég-

zett tanuló gyakor-

noknak felvétetik. Je-

lentkeznie lehet Magyar-

ut 39. szám. 72 5

39 dinár

apritott búkkfa

házhoz szállítva

Milorad Rajić-nál

Párhuzamos u. Karsai-telep

SZEMÜVEGEK

MINDEN KIVITELBEN

Schvab Albert

óras,

ékszerész és optikusnál

VEL.-BEČKEREK

Aleksandrova ulica

Fali és zsebórák, modern,

izléses ékszerek.

JAVÍTÁSOK pontosan.

HOFFMAN MIHÁLY ÖZVEGYE

LAKÁSBERENDEZÉSI VÁLLALAT SUBOTICA

ALEKSANDROVA UL. 8. — ALAPÍTÁSI ÉV 1876.

Minden igénynek megfelelő kész bútorokat **leszállított** árban árul és rajz szerinti rendeléseket vállal.

Bečkereki **szmirna szőnyegek** egyedárusítója
Fournierok minden mennyiségben kaphatók.

KELICO

Természetes gyümölcs szörpök:

Citrom, narancs, málna, eper, ananas stb. fellülmulhatatlan minőségben

a legkellemesebb és legolcsóbb

HŰSÍTŐ és ŰDÍTŐ ITALOK

KELICO Lepárolóművek és Gyümölcs Szörpgyár
Módos (Jaša Tomić) Banat

Aki parkettáztatni akar

forduljon

Hermann Rudolf asztalosmesterhez Novisad

Ljubljanska ul. 25., aki minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban és szakszerűen készít el. — Kérjen ajánlatot.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.

Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentaí put.

Mindenféle zsák, zsinogáru, tömlő és hevederek

PONYVA ÚJ ÉS HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Butorszővetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

Orenstein és Koppel-Ferrostaal R.-T.

Legnagyobb raktár SHS-ben:

sinek, apróanyag, váltók, korongok, kerékpárok, teknőkocsik, szekrénykocsik, téglakocsik, erdőkocsik, mozdonyok

Uj!

Használt!

ZAGREB

Samotansk 2
Telefon 26-64

BEOGRAD

Studenička 9
Telefon 4-65

456

JEGYGYÜRÜKET

és menyasszonyi ajándékokat a legolcsóbban vásárolhat

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudičeva ulica 6.

Sugar-ház. 3769

ÉKSZEREK

ARANYLANCOK, ÓRÁK

REPOVICS-nál

Aleksandrova ul. 15. Ruff mellett

Ékszerfoglalások megvárhatók.

Nőlegyek figyelmébe!

Eredeti bécsi modell

KALAPOK

rendkívül izléses

kivitelben

OLCSÓN

Átalakításokat gyorsan és

pontosan végez

HŐS PIROSKA I DRUG

Subotica, Pašičeva ulica

GYORS és PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Dimović.
FÉLE

KÁVÉ

KAKAO

TEA

ÉS RUM

A LEGJOBB

OLCSÓ ÁRAK!

Ajánlok raktáramból minden igénynek megfelelő **síremléket** a leggyyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig u. m.: **Gránit Syenit, Labrador márvány és mészkőből** vállalak temetői munkákat, **befűvésést, aranyozást** egy helyben mint vidéken. Készíték **rajk után kriptákat, mazoleumokat, kőfaragó és szobrász, valamint bútor márvány munkákat.**

VERSENYEN KIVÜLI ÁRAK!

Tekintse meg raktáramat minden vételi kötelezettség nélkül.

KIRÁLY JÓZSEF SENTA
(VÁROSHÁZ ÉPÜLET)
KÖNYVNYOMDA és PAPIRKERESKEDEÉS

Legolcsóbb beszerzési forrás
iskolai felszerelésekben
papíráruban
irodai felszerelésekben
és mindenféle nyomtatványokban

Ne mulassza el megtekinteni

SPITZER
szücs szőrmeáruháza
Subotica — Sokolska ulica 3.

feltűnést keltő eredeti divatmodelljeit
szücs- és szőrmeáruhában

S. AD. ENGL SUBOTICA

DETAIL JELAŠIĆEVA ULICA 2.
TELEFON 815

ENGROS PETROGRADSKA UL.

Dürkopp, Haid & Neu (Exzella)

világhírű varrógépek egy ipari, mint családi használatra

H. Stoll & Co., Reutlingen

világhírű német kötőgépek (original „Links-links“) jugoszláviai főraktára

Jmmalin

a legjobb, legfinomabb
terpentinből készült
cipőkrém

Képviseelő

Antun Citler

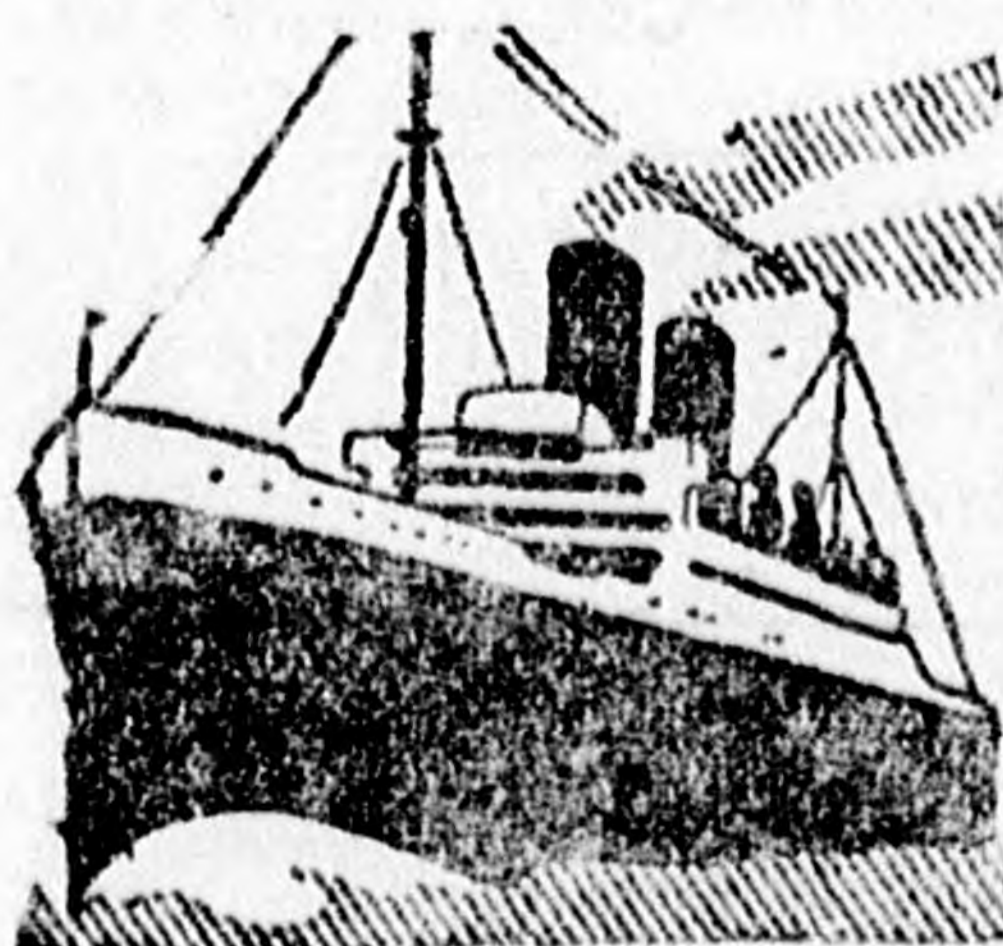
Subotica

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Express vonalak:
Északamerikába
Középamerikába
Délamerikába:

Braziliába
Uruguayba
Argentínába
Peruba, Chilébe stb.
Ausztráliába

Jugoszláviai vezérképviselőt
„TRANSOCEANIK“
Jugoszláviai Utazási és
Szállítványozási R. T.
ZAGREB, Pajčinjska ul. 6.

Utazási idő
Zagreb-Genova
20 óra

A legrövidebb és legkényelmesebb vonal jugoszláviai kivándorlók részére

Kitűnő konyha

VOJVODINAI KÉPVISELET:

„METEOR“

szállítványozás és információs iroda

Vel.-Bečkerek

Sürgönyvél:
Wilson tér 3. Transoceanik V. Bečkerek

KURPENSION „SOPHIENHÖHE“
SLIFTING BEI GRAZ

TULAJDONOS ÉS VEZETŐ: Dr. A. BADER

7430

Modern gyógyintézet lábadozók részére, portmentes, napos fekvés, kitűnő levegő, hő- és fekvőkurák. — Nagy természetes park, gyönyörű fenyves, minden kényelem, kitűnő ételmezés, különösen alkalmas őszi és téli tartózkodásra.

Saját autóforgalom.

Felvilágosítással szolgál és szobarendeléseket elfogad:
„SLAVIA“ nemzetközi szállítványozási r. t. SUBOTICA,
Cara Dušana ulica 1.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap
IVAN MOSJUKIN
 a legnagyobb orosz szín-
 művész a világhírű Hudo-
 zsestveni színház v. tagja
 ki diadalmas sikerrel járja
 Európa összes metropoli-
 sait fellép
SZERLEM SZIGETÉ
 6 felvonásos színdarabban.
 Előadások kezdőemindkét moziban naponta 4, 6, 1/29
 órákor

Szeptember 3—6
 csütörtök—vasárnap
KACAGÓ VERSENY
Ausztráliai
menyasszony
 Zoro és Huru a két világ-
 esavargó legújabb burlesk
 kalandja egy szerelmi his-
 tória keretében, melynek
 ötletei könnyekig megka-
 cagtatják a nézőt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és emelt
 katasztrófa számú. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
 Csak felblyegzett jelzés leveleket továbbítunk
 Kérdésekükhöz válaszolunk melléklettel.

Házvezetőnek egy jobb
 megílenésű 29 éves
 leány ajánlkozik vidékre.
 Cim: Szabady Ilenka, No-
 visad, Dudarska ul. br. 8.
 7411

Helvi képviselőt elsoren-
 du írórepre Bácska. Bá-
 nát és Baranyára átadó.
 Ajánlatokat »Pisai stroi«
 jelizére Osijek 3 — post-
 restante címre kérünk.
 7284

Hivatalnok, beszél szerb-
 ül és németül, állást ke-
 res. Ajánlatokat a kiadóba
 kér. 7399

Egy alig használt 12—14
 személyes autóbusz be-
 tegség miatt eladó. Cim:
 Prisztav Dezső, Stara-
 Kantiža. 7300

RÉVAI ADOLF
SUBOTICA

Csirkepiac, Kisköz
 Telefona 551.
 Ajánl elsörendü
darabos meszei,
beoćini portland-
cementet
 és a legjobb minőségű
retorta faszenet

Olesó és jó naplan csakis
 Németh Margit üzletében,
 Subotica, Pašiceva ul. 8.
 kapható. Megrendelésre ké-
 szíték nehelyből, gyapju-
 ból és vattából, ugy utat
 mint régit. Németh trafik.
 6710

32 láncc föld supljaki
 csárdánál martoncsi föld-
 deken két tanyával eladó.
 Vučić Iván, Martonoš.
 7369

VÉTEL-ELADÁS

Eladó a város központjában
 azonnal elfoglalható
 modern parkettás lakás-
 sal két utcára szülő ház,
 melyben gazdasági épü-
 letek is vannak. Cim a
 kiadóban. 7405

Lakómentes ház a Kakas-
 isklánál azonnal eladó és
 beköltözhető 2 külön la-
 kással, nagy udvarral, is-
 tallóval. Villanyvilágítás
 az egész házban. Gyárnak
 vagy fakereskedésnek is
 alkalmas. VII. kör, Fran-
 kopanska ul. 6. 7358

4 HP benzínmotor sza-
 lagfűrésszel kocsihoz sze-
 relve utányos áron eladó.
 Kiss Péternél, Bajmokon.

Legjobb hentesárak, friss
 husok, téli szalámi 70—80
 dinár. vízmenteladónak
 nagy árkedvezmény. Ke-
 reskedők és gazdák figyel-
 mébe szózt és téli füstölt
 szalona legolesőbb napiár-
 ban. Jég kapható. Szaba-
 dos-féle hentes- és mészár-
 osüzlet. Subotica, város-
 háza épület. 6524

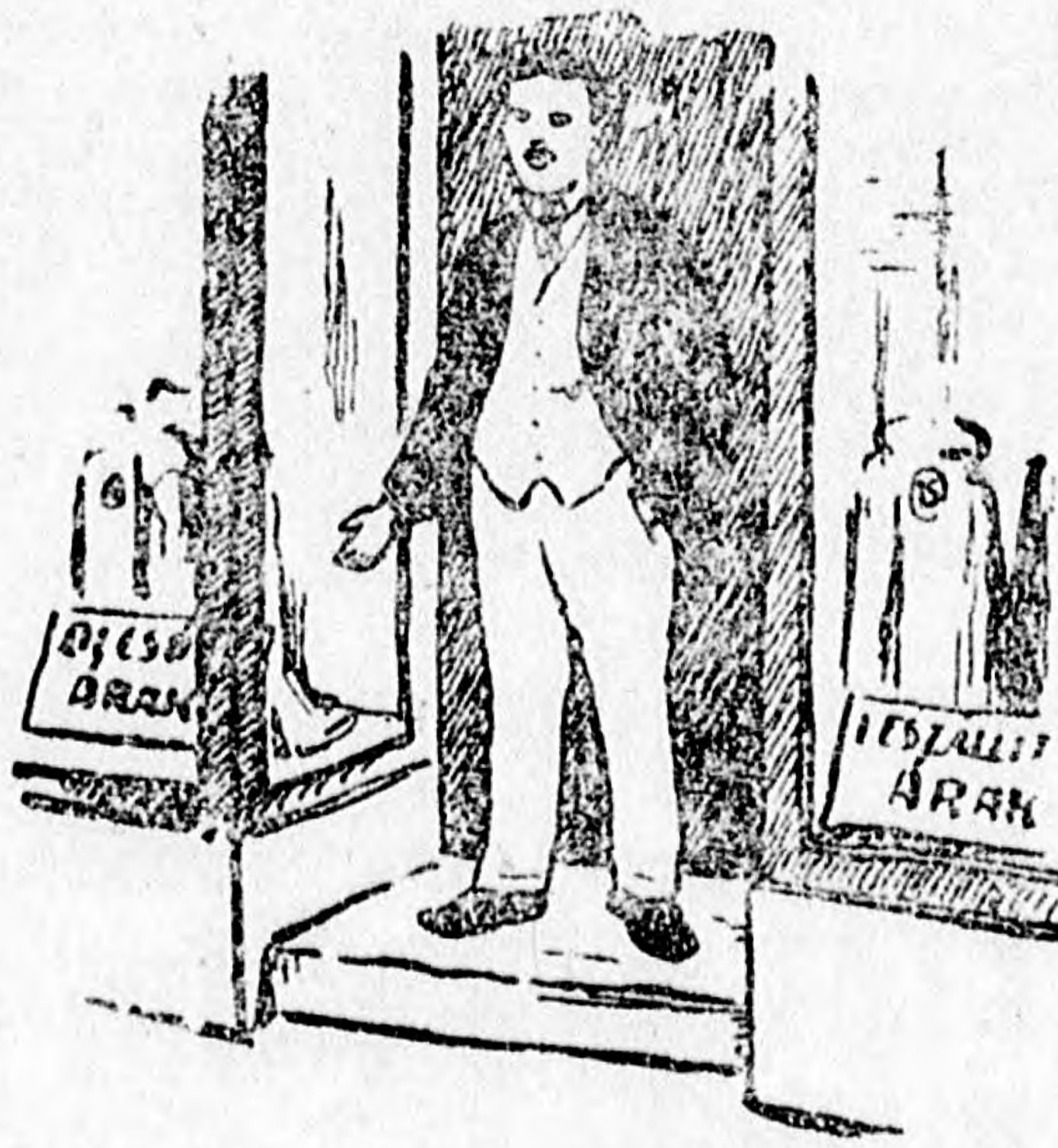
Eladó Sentán egy 8-as
 cséplőgarnitúra, gyári ma-
 ánjáró, pénzért vagy ga-
 bonáért is, hitelképes em-
 bernek több évi kamat-
 mentes gabonatorlesztésre
 is. Felvilágosítást ad. Hor-
 váth Gergely kovácsmes-
 ternél. Ivana Kosančića
 ul. 11. (volt Malom-utca).

Mustra pénzt előre adok.
 Cim a kiadóban. 7092

Főposta közelében na-
 gvobb ház átadó lakással
 eladó. Cim a kiadóban.
 7413

Hentesüzletemet és mű-
 helyemet eladom. Boros-
 gyevi Antal, Senta. 7409

HA MOST NEM IS

de október 11-e után
autón szállítom haza a nálam vá-
sárolt árut. Ha megnyerem a
Bácsmegyei Napló által
kisorsolandó AUTÓT.
A sorsolásban résztvehet mindenki, aki
négy hónapra 200 dinárral előfizet a
BACSMEGYEI NAPLÓRA

LEVELEZÉS

Harminc év körül urien-
 berrel leveleznék. Leve-
 leket »Ősz« címén kérek
 a kiadóba. 7418

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, va-
 gyonos, urikörökben disz-
 kréten közvetít Faragó
 Jenő budapesti irodája.
 Népszínház-utca tizenhat.
 Cégjelzéstelen levelezés.
 Díjtalan felvilágosítás.
 (Népszínház-utca tizenhat.)
 Megbízások: Szlovensko,
 Jugoszlávia, Románia, Ma-
 gyarország területeiről.
 (Alapítottát 1910. évben.)
 7387

Afrikában élő csinos ma-
 gyar fiú keresi házasság
 céljából csinos hajadonnak
 ismeretséget, ki némi
 vagyonnal rendelkezik.
 Rövid időn belül Francia-
 országra utazom. Levele-
 ket a kiadó továbbít »Al-
 geri 48918« jelizére. 7419

FOGLALKOZÁS

Nőtlen utazót keres azon-
 ali belépésre rövidáru
 cég. Felsőbácskában beve-
 zett utak ajánlatai első-
 ben. Ajánlatokat »Szorga-
 lom« jelige alatt a kiadó-
 hivatal továbbít. 7317

Főmolnár állást keres. Ért
 az összes őrléshez, famun-
 kához, szereléshez, elha-
 nyagolt malmok rendbe-
 hozását elvállalja 1-től 6
 vagonig. Csakis állandó
 állásra pályázik, lehetőleg
 a Bácskába. Szives meg-
 hívást »Tőrekvő« jelige
 alatt a kiadóba kér. 7376

Röfőskereskedés, jól jöve-
 delmező. Kula forgalmas
 helyén, nagy árukészlet-
 tel, olcsón 300.000 dinár-
 ért eladó. »Bömches«
 közvetítőiroda. Bačka-To-
 pcla. 7429

Grvosi rendelőbe kis-
 asszony ajánlkozik némi
 gyakorlatlaltal. Cim a kiadó-
 ban. 7404

Keresek a rövidáru-szak-
 mában perfekti segédet, ki
 angró-üzletben huzamo-
 sabb ideig működött;
 előnyben részesül, ki a
 helyi piacon is jól be van
 vezetve. Csakis komoly,
 megbízható emberek ajánl-
 kozzanak. Cim a kiadóban
 7415

Német kisasszonyt kere-
 sek aug. 15. esetleg szept.
 1-i belépésre. Cim a ki-
 adóban. 6740

Kellő jártasságu, szerb
 és magyar nyelvű írnoke-
 keres Dr. Fischer Jákó
 és Dr. Kalmár Elemér ügy-
 védi irodája. 7395

Pénztárnoknő, ki a pénz-
 tár kezelésben és könyve-
 lésben jártasságuval bír,
 felvétetik. — Ajánlatok
 »G. K. S.« jelizére a fize-
 tési igények megjelölésé-
 vel a kiadóhivatalba inté-
 zendők. 7393

Kifutófiu felvétetik. Kauf-
 mann borkereskedés. 7363

Daika keres állást jobb
 házba. Beszél szerbül és
 németül. Kata Wanduk,
 Segedinski put 130. a
 menhellyel szemben.
 7432

Főkönyvelő, perfekti szerb,
 német levelező, állást ke-
 res. — Megkereséseket a
 kiadóba »Praxis« jelizére.
 7331

Mérnök vagy földmérő,
 aki alkalmazást keres, ír-
 jon: Ivan Ivković Ivande-
 kić, Subotica, Senoe ulica
 broj 28. cimre. 7316

Főmolnár kerestetik mi-
 előbbi belépésre tanyai
 félvagonos vámmalombba.
 Aki famunkát némileg ért,
 előnyben részesül. Nős
 molnárnak konvenció és
 lakás, nőtlennek koszt és
 kvártély. Vujkovic Benő,
 Park Kralja Petra 9. Subo-
 tica. 7437

Iradista gyakornok leve-
 lező felvétetik. Bővebbet:
 Földes ruhauzlet. 7427

Kőműves vagy ács munkás
 házmasternek felvétetik.
 Bővebbet: Földes ruhauz-
 let. 7426

Rabbinak 19 éves, szerény-
 igényű fia, ki a gabonaszak-
 ma gyakorlati és irodai
 részében jártas, szerb és
 magyar nyelven ír és be-
 széj, gépiráshoz ért, a
 szakmában oly elhelye-
 zést keres, hol a szomba-
 tot megtarthatná. Levele-
 ket »Noblesse Oblige«
 jelige alatt továbbít a ki-
 adóhivatal. 7408

Roményi M. fényképész-
 nél egy fiu fizetéssel ta-
 noncul felvétetik. 7424

Modern fodrásüzlet el-
 költözés miatt olcsón el-
 adó. Balázs Piri, Strosma-
 terova ul. 36. 7436

Szerbül (bunyevácul) tudó
 kisasszony felvétetik. —
 Braća Littmann, Huspiac.
 7435

Mielőtt **PARKETTÁZTATJA** szobáit **ÁRAJÁNLATOT ÁRPÁDFY JENŐ-től** Subotica, Paje Doba'
 kórjen **novacka ulica 5. szám**

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Miner va (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körtorgógépén Suboticán.